

ले. १५०

श्री.

१६८५ मार्गशीर्ष शुद्ध ७

१७६३ दिसेंबर ११

श्रियासह चिरजीव राजश्री दादाजी व राजश्री माधवराव याप्रति बाजी विठल आसीवांदा उअर येथील कुशल तां मार्गशीर्ष शुद्ध ७ रविवार मुा पुणे येथस्थिते असें विशेष तुम्ही बखत्यां बराबर पत्र पाठविले पावोन वर्तमान सर्व कले आले आम्हास इकडे दासगत लागली म्हणोन श्री होऊन लिहिलें त्यास यत्न काय करावा जैसा प्रसंग प्राप्त त्याप्रमाणे केले पाहिजे येरवी आम्ही तुम्हास या दिवसात सोडून निरीले राहोवे येसे सर्वात्मना नाही परंतु तीर्थरूपाची मर्जी आम्ही याजसमागमे च चादवडास यावे येसे जरूर देखोन राहिलो वरकड तुम्ही उदासीनेतेने कितेक प्रकारे लिहिले येका दो पत्री नेथील भवगर्भ दर्शविजा तो वाडिलास निवेदन केला त्यासी तुमचे भेटीस यावयाविसी उतावली फार करितात परंतु दरबारचा विचार कारभार येक तऱ्हेचा येऊन पडिला आहे यामुळे उलगडा होत नाही तथापि अतःपर राजश्री सुभे- [दा] राकडील उतरे यावयाची प्रतीक्षा करितात आली म्हणजे जलदीने स्नार होऊन तुम्हाकडे येतील कोणविसी चितात कालजी अथवा + + + ता येकंदर न धरावी चिताची स्थिरता करून संतोषयुक्त असावे वडील छत्र तुमचे मस्तकी असता तुम्ही चिता बाहावी येसे नाही राजश्री सुभेदाराची प्रकृत नादी लागोन हरयेक मजकूर बोलावां तेव्हां पाल्हाल उदंड बोलतात त्याजवर न जावे तुम्ही दरबारी जात असता मेहनत करिता येणेकरून तीर्थरूपास व सर्वास चितास बहुत संतोष आहे त्याप्रमाणे च मेहनत करीत जावी मातुश्री अहिल्याबाईकडील लग्न राखिला आहे तो जतन करावां राजश्री त्रिबकपंतदादा तेथे तुम्हास विप्रांत आहेत हरयेक विचार ते बुद्धिवाद सागतील त्या प्रां वर्तणूक करावी राजश्री सुभेदार पलीकडे सेंदव्यास गेले आणि मातुश्री अहिल्याबाई चादवडी असली तरी तुम्ही चादवडी च बाईसाहेबाजवळ उभयता हि राहावे अहिल्याबाई याणी सुभेदारासमागमे सेदवे इदूर पर्यंत जावे येसा विचार जालां तर राजश्री त्रिबकपंत दादा समागमे तेथपर्यंत जातील त्याजबरोबर तुम्ही हि जावे इतकियात तुम्ही जेथे असांल तेथे तुम्हाजवळ आटोपुन येतो तीर्थरूपाची मर्जी तुम्हा चौघावर हि समान आहे कोणे विपई चितात विकल्प येकंदर न आणावां वेदमूर्ती राजश्री जोसी- बाबा जाणार त्यास संतोषे करून निरोप द्यावां येकले कसे कंठावे म्हणोन खंत न करावी पुरुष आहां तुम्ही जेथे असांल तेथे दादा माणसें अनयासें जवळ जमा होतील चिरंजीव राजश्री अन्याबाचे शरीरी सावकाश बहुत वाटत नाही म्हणोन लिहिले त्याज- वरून बहुत धर्म वाटतात त्यास तुम्ही उभयता-नित्य समाचारास जाऊन दोन घट्टि- कापर्यंत जवळ बसत जावे अनमान न कीजे आरोग्यतेचे वर्तमान वरचेवर तीर्थरूपास व आम्हास लिहीत जावे चिरंजीव बापू तुमचे च घरी भोजन करितात त्याचा सत्कार

उतम करीत जावे खंडू चाकर तुम्हाजवळ आहे त्यास त्याचे लग्न निघाले तरी मांझाजी व खंडू दोघांचे येवजा वीस पंचवीस रुपये खर्चास यावे आणि दोघा भावापासून तुम्ही आपणापासी चाकरी घेत जाणें इतबारी आहेत याजकारिता लिहिलें असें सारांश पुरुषार्थ धरावे आतां आपणास ईश्वर किंवा वडिलाचे पाय आहेत दुसरा अर्थ नाही वडील चिरप्रवासी तेव्हां आपले आपण घेथे धरावे खंत करूं नये मातुश्री बाईसहेवांकडील लग्न जतन राखावा राजश्री त्र्यंबकपंत दादा आहेत लाहाण मोठा जे गोष्टी संशय बाटेल तो त्यांस पुसत जाणे तुमचें दैव चांगलें आहे कोणेविसीं चिता सहसा न करावी आमच्या शरीरीं ज्वर आठ दिवस येत होता आतां आरोग्यता जाली कलावे चिरंजीव मयाबाईस वरविचारणा करीत असो खंडो विसाजी देशपांडे पुणेकर यांचे पुत्र आपाजोपंताचा लेक नवरा चांगला आहे थोडेंसे ब्रह्मस्व आहे रा दादांचे विचारें कसे ते लिहिणें बरकड नांव बतन सर्व उतम आहे निश्चय जालियावर लिहितो चिरंजीव मणिकर्णिकेच्या हातास फोड येऊन हात नासला आहे म्हणून बखत्याने सांगितलें त्यास सकां व चिमी यास बोलाऊन आणीत जाणें ममतेंत घेऊन मुलीचा हात बरा होय व निगा चांगली होय येसी तजवीज करावी चिमीची मुदरत करावीसी जाली तरी दाहापांच सा अगत्य पाहून खर्च करणें परंतु मुलीची आबाल येकंदर होऊं न देणें तुम्हीं लेंकरे ये गोष्टीची कालजी नसावी परंतु दैवांस ठाकून आलें ते केलें पाहिजे लेंकरांची उपक्षा आपण केली तरी त्याचे प्राण कसे वांचतील नित्य मातुश्री माईनें व तुम्हीं मुलीस आपल्या घरास आणून हात आपल्या त्रिष्टीने पाहात जांवा समाचार घ्यावा अलस न करितां या प्रोग करीत जावे खर्चा वेचास तुम्ही आपली आबाल कोणेविसीं न करावी रा सदसिव ना आणा तलेगावकर माहजन तेथें आहेत तुमची पत्रे येतात त्यास बहुधा कलत नाही तरी त्यांचे हि पत्र पाठवीत जाणे आतिथ्य करीत जाणे दरबारास जात जावे अलस किमपि न करावा येथून तुम्हांस बारवार बुर्धावाद लिहावा येसे नाही सुज्ञ अहां परंतु सूचनार्थ लिहिता असतो विस्तार न मानावा तथैरूपांस पत्रें तेथील चेष्टित सविस्तर लिहिता जावे आमचे ह्यास नारायण गांवांस पाठवावयाचें कार्य नवते असो फिरोज आठ पंधरा दिवसां लौकर च घेऊन जाणें आधवा आम्हां. हिकडील घोडीं माणसे देऊन खाना करितो चिरंजीव आनोबाचा समाचार जातीने जाऊन घेत जावा लौकिक राखावा तुम्ही सुज्ञ असा आम्हांकडे पत्र लिहित जाल त्याजवर कोणाचा नमस्कार न लिहावा दुसऱ्यास न दाखवाव येथील पत्रें फाडून टाकीत जावी अगर जतननें ठेवणे बहुत काये लिहिणें लोभ असो दीजे दरबारचे वर्तमान तुत नवल विशेष लिहिजेसे नव्ही. मागाहून आधिकोतर आढळल्यास लिहिता जाऊं हे आसीर्वाद

सेवेसी विनायक विश्वनाथ कृतानेक सां नमस्कार विनंतीला परिसोन लोभाचा

वृध्वा करीत जावी दरबारचे वर्तमान लिहून पाठवणे म्हणुन आज्ञा त्यासी त्रिवकजी जासुदासमागमे सरकारची पत्रे लिहिली आहेत त्याजवरून धृत होईल हे विज्ञापना.

ले. १५२

श्री.

१६८६ वैशाख वद्य ३

१७६४ मे १८

राजश्रीया विराजित राजमान्य राजश्री भिवाजीपंत दीपा राजश्री गंगाधरपंत तात्या स्वामी च सेवेसी सेवक देवाजी केशव व कासी बलाल नमस्कार विनंतीः उपरी मौजे वरूड ता. खेड येथे तुम्ही श्रीमंता कडून पत्रे घेऊन आला आणि रामाजीपंत व मल्हारपंत हे उभयेता घरी नसता मुलास लेकरास द्राही दिली म्हणोन विदित जाले त्यास सरकारची पत्रे काये आणली आसतील ती सुभाकडे दाखवावी आणि सुभाची पत्रे घेऊन मग मौजे मजकुरास जावे ते सारे येक्रीकडे ठेऊन गावास जाऊन मुलास दौबादुबा करावी हे उतम नाही त्यात ज्यास काम ते तरी आसल्यावर सुबेच आहे सरकारच्या वसुळात खेळ करावी हे उतम नाही तर सुभा पुण्यास जाऊन राजश्री फडनिसा कडे पत्रे सरकारची आसतील ती देऊन ते आज्ञा करीतील त्या प्रमाणे करावे तो महिण्या पथरा दिवसा श्रीमंत राजश्री रघुनाथपंत सुभेदार ही येतील कलावे बहुत काये लिहिणे हे विनंती

पो छ १६ जिल्ह्याद मुा निवगाव

मुा आर्वा सिनेन मया व अलक

ले. १५३

१६८६ आषाढ शुद्ध १०

१७६४ जुलै ८

गंगाधर यशवंताचे बाजीपंतास आषाढ शुद्ध १० दशमीचें मुा लस्कर आवातुणी प्रांत जयेनगर येथून पत्र—

राजश्री त्रिवक नाईक भोकरे यांचे कापडा बा रूपये देणें त्याजसाठी नाईक मजकूर यांनी आले गुमास्ते भवान नाईक लघु लस्करास पाठविले त्यासी लस्करांत गुमास्त मार यांजिपासी रूपये ४७५ पांवणे पांच से दिले बाकी येवज चिरंजीव राजश्री आन्याबा व दादाजी यांचे पत्राप्रमाणे ६५२२। पासष्टसे सवा बेवीस हरयेक येवजी नाईक मजकूर यांसी पावते करोन पावलीयाचें कवज घेणे ये विषई चिरंजिवास हि पत्र लिहिले आहे *मिती आषाढ शुद्ध १० सके १६८६ तारण नाम संव-छरे हे विनंति

* येथून हस्ताक्षर गंगाधरपंताचे

ले. १५४

श्री

श्रीमंत राजश्री बाजीपंत भाळ स्वामीचे सेवेसी सेवक केशो महादेव कृतानेक साष्टांग नमस्कार वितति उपरी येथील कुशल ता माघ वद्य २ या मोकाम चांदवड येथे आपले कृपे करून मुखरूप असो यानंतर तळेगांवाहून माघ शुध चतुर्थीचे पत्र आले ते नवमीस पोहचले तेथे अज्ञा की राजश्री विनायेक पंतास बोलाऊन मागुन कागदाच्या नकला करून घेऊन पूर्वे संकेता प्रमाणे राजश्री कुशाबा बापु कडून खर्चाची बेगम करून घेऊन निकडाने जावे त्यास अज्ञे प्रमाणे राजश्री नायेगांवाहून बोलावून आणिले माणसास जावयास व त्याजला खावयास यैसे चार रोज लागले तेथोन अल्यास राजश्री बापुची मर्जी पाहून त्याजला हि सरकारच्या कामा काजाचा गवगवा भारी तशांत संधी जपून कागदपत्र करून घेतले खर्चास मागितले राजश्री विनोबाचे च हाते त्यास पना रुपय घेणे यैसे उतर कले मंग त्याजला उमजून सांगितले की येक घोडी कवाडावे तटु येक पडीथळाचे तटु येक माणसे तिघजण ब्राह्मण राघोबा व केशोबा या प्रमाणे खर्च येथुन नागपुरा उरथंत जावयास बीस बावीस रोज पाहिजेत त्याजपासी थोडा तरी येक महिना काम काज करून दिले तर त्यांचे मामलेदार तेलमण प्रांती आहेत त्याजकडे कागद पत्र घेऊन जाऊन त्यांज कडून मग परगणे यांत यावे चार महिन्याचे काम निवानी तीन महिने तरी लागतील दोन से र्हा तरी यावे सेवट सेमर तरी यावे यैसे रा विनोबानी सांगितले मग पावणसे मात्र प्राप्त जाले त्याणी न दिले तरी येथोन घरीहून खर्चास घेऊन जावे यैसी अज्ञा त्याजवरून जितके दिले तितकेच घेतले तुम्ही याल म्हणुन येक दोन रोज मार्ग पाहिला येणे न जाले मार्ग पाहावयास निमित्त हे च की दरबारचे वर्तमान भोसले पुसतील व जबाबी तुम्ही बोलायाचा प्रकार कांहीं सांगाल हा येक विचार व जागीर वसुली पंचवी पंचविसाची दिली तरी ध्यावी नाही तरी न ध्यावी काम जाले तर कांहीं वसुली व तनखा यैसे भरतील करून देतील हे तुम्हास ठावके च त्यांत भोसे (ल) लबाड आहेत परतु धण्याचे नांवांवर जे हेण ते होईल मागे च रवाना केले असते म्हणजे श्रीमंत राजश्री तात्या दक्षिणेत असता इभ्रतीचे काम होऊन आणिली पंधरा दिवसांत आले असतो हिंदुस्थानांत गेलेच वर्तमान कलत्यास वईलखोर माणुस मागे फुटे घेते हर येक काम वहिलावर त्वरेन करून ध्यावे आज दडि महिना हकनाहक फिरतो तुमचा तरी उपाये काये रोज उठोन नवा च मनसबा होतो त्यांसी सोडता नये आंधरण बांधरण टांकुन फिरता उपाये काये कराल आम्ही यावे तर वो राजश्री विठल भट यास तटु पाहिजे व माणुस तैसे च सौभाग्यवती बाई सांगाते तटे माणुसे नूस्त येवज व कापड संभालून घेऊन जावे वाटेस चोरा चिरटाचा दंगा जाल्यास आम्हास च सेद लागेल यास्तव आम्हास हि यावयास अनकुन पडले ज्या ज्या का अन्न पाण्याचा

रगानधंव असतो तेथे जावे लागते. श्रीमंताचा तुमचा मार्ग पाहवा तरी दिवस गत लागतो यास्त (व) जावयास गेलो येक वेळ कागद लिहून राहिलो ते दूर करून दुसरे न लिहिले मागती दिवसगत लागल्यास श्रीमंत रागास येतील येदानीमित्य व आपला अज्ञा निकडीने जावे यास्त (व) जावयास गेलो घर बेगमीचा येवज पाडलीस रा अववा कड जमा करविला आहे म्हणुन लिया तर सर्व प्रकार कुटुंबाचा सांभाल करीत च आला फुडा हि कराल हा भरवसा च आहे। तळेगांवा बहुत मार्ग पाहिला लिंगोजीस घराकड वाटे लावावे यास्त (व) परतु आपले येणे न जाले सेवटी जुनरी तरी गाठ पडेल पाहिले तेथे हि भेट न जाली येवज राजश्री राघोजी जगनाथ राजश्री घनशाम बाबाचे कारभारी तळेगांवा राहतात त्याज पासोन तीनसे रुम्याची चिटी पाटविली आहे त्यास राजश्री सदासीव नाईक महजन यांचे विद्यमाने रा अववा कडून हा चांगले पावीत, करावे येवज व कापड आम्हा बरोबरचे कुली श्रीमंत राजश्री दादाजीचे विचारे मातुश्री माईच्या स्वाधीन केले पाडली करून येवज रुपये २५० अडीच से घेतले ते हि मातुश्रीच्या स्वाधीन केले यादी लिहून श्रीमंत राजश्री दादाजी यासी दिली आहे पुणे यांत पाडलीकर याज बा रुपथे येक से णवद त्यापैकी राजश्री राघोपंत आपास म्हर्सा बाबत रुपथे णवद दिले। सेभर हा बाकी होते त्या पैकी घराकडून सटव्या आला होता मुलास चिटाचे पागोटे व चिटे अंगरखेची वगैरे जिनस पचवीस हाचा घेतला होता बाकी हा पावणसे आम्हाकडे होते ते आम्ही समागमे घेतले आहेत त्वरेने आलो तर खर्च होऊन राहिला येवज आपल्या पासी पासी देऊ वावग खर्च होणार नाही जुनरी वेदमुर्ती राजश्री जोसी बाबास अज्ञे प्रमाणे हा ५०० दिले त्याची चिटी येथे राजश्री दादापासी घेऊन आलो येवज तुम्हां च पासी असो दावा म्हणून सांगितले यास राजश्री दादानी उतर केले की दुसरेयाचा येवज निराळा आहे घेऊन जाणे गुंता ठेऊ नका त्याचे मर्जी प्रमाणे घेतले ते हि हो मातुश्री माईच्या स्वाधीन केले त्यांत चांदवड सिका वगैरे से पनास हा निघाले ते नित्य खर्चाचे येवजी घालून दुसरे हा त्यात घालून येवज ठेविला आपल्या सा येवजी गंजीकोंट वगैरे पांच चार हा जे निघतील ते लग्नाचे गडबडीत मोबदला करून चांगला येवज करून ठेवावा श्रीमंत राजश्री महीपतराव कवडे याची भेटी तुम्ही श्री फिरंगाईस कुरकुंबी गेला होता तेथे भेटी जाली की नाही हे कळत नाही राजश्री विनोबा तिकडे जातील की कळेना नाही तरी आपला कोणी असल्या वाचून कार्याची गोस्टी नाही याची तरतुद काये केली भेटी जाली असती म्हणजे परस्पर सविस्तर कळते तेथे आपले कोणी च नाहीसे जाले जेन्मात राजेश्री अंबाजी पंत तत्याचा कारभार दरबारी न्हवता तो त्याचा च उत्कर्ष जाला ईश्वरे रूपे करून तुम्हां साबुत असल्यास आपला उपर राखाल आपण येन्मात असावे आपली आमचे भेटीस दोन तीन महिने पाहिजेत यास्तव सूचना लिया आहे आम्हाकडेस गांव आहे

त्यास आम्ही कोणी च प्रसंगी नाही उपद्रव करतील होणारास उपाये काये आपली पत्रे राजश्री आबाजीपंत तात्याकडे जात येत असतील तर आम्हाविशीं त्याजला लिहावे तुम्ही सांगितल्या पेंक्षा आणीखी दाहा चाळीस रूा अधीक राजश्री नारोबास सागुन मांतुश्री निमाचाई कवडे यास देविले आम्हांवर नजर देऊन राजश्री केशोबाचे चालवावे जेसे लिहावे श्रीमंत राजश्री दादासाहेबाचे पत्र मुख्य पेशव्यास अगर राजश्री अबाजी पंतास आपल्या फडणीसीविशीं विचारास आले तर उपाय करावा बहुत काये लिहिणे लोभ असो दीजे सेवेशी श्रुत होये हे विज्ञासि

ले. १५५

श्रीमोरया

१६८६ पौष शुभा १

१७६४ डिसेंबर २३

सहश्रायु चिरंजीव विजयभव राजश्री दादाजीस प्रति कृष्णराव गंगाधर अनेक आसिर्वाद उपरि येथील कुशल ता पौष शुभा १ रविवार मुकाम शाहाबडा अंतरवेद नजिक दिली येथे समस्त मंडली लहान थोर सुखरूप जाणोन स्वकिये कुशल लेखन करित आसावे विशेष तुम्हा कडून बहुत दिवस पत्र येवोन वर्तमान कलत नाही तरी येसी निष्ठुरतां न करिता सविस्तर पत्रां सदैव संतोषवीत आसावे या उपरि इकडील वर्तमान तर राजकी अद्यापि नजीबखान जवाहिरसिंग जाट यांचा खलस तुटला नसे दीड महिना जाला पुढे श्री इच्छेने मास पक्षात येवनाचे यथायुक्त होऊन उलगडा होईल या उपरी घरचा मजकूर तर तीगा बावा दिलिपावेतो येजमान समागमे च आले तीगा आपा व चिरंजीव गोविंदराव समागमे च होते येथे कामाचे प्रसंगावरून येजमानाची बुधी आशाश्रुति पुर्ती ध्यानास आणिली देशकालवर्तमान ध्यानास तीगा बाबांनी व तीर्थरूप तात्यानी आणून सर्वास लाहानथोरास येकरूपतेने चालवावे ज्यात बरकत वाढत जाईल आणि काल दिसंदिस राजक्रांताचा च येत चालला यास्तव कोणी कोणाचा मनांत त्रास न धारेता आवैर करून सर्वांनी राहावे ऐसा निश्चय परमार्थबुधीने पकतेने करून सर्वास उभयेता वडीलानी आज्ञा केली जे सर्वांनी तीर्थरूपांचे आज्ञेचे ताबीन राहावे हे ज्यास आमन्य त्याजकडेच पेशमानी बुधीदोष दूशण येसी आज्ञा केली आणि तीगा आपास सर्व मुक्तीयार करून कितेक आर्थ बहुत प्रकारे सांगून पाठविले आहे सारांश आम्हां तर पूर्वांच तीर्थरूपांचे चरणाचा अवलंब केला आहे हे वर्तमान पांडुरंग मुरार व केशव × × कृष्ण यास परमार्थ बुधीने ठाऊक असे तुम्हास येकदोन वेळा सांगितले आहे आणि आमचा कायाबाचा मनोदय हाच निश्चय आसे जे इहलोकां वडिलाचे चरणाहून अधिकोतर धनदारादि किमपि नसे याच समतास अन्याबा हि मान्य आसेत हे सविस्तरे तीर्थस्वरूप आपास विनंति केली आहे ते सांगतील त्याजवरून सर्व कलेल येसियासि तुम्हां देशी आहां सौ मा बाईचे आंतःकरण रक्षून सर्व रसोत्पत्तीने बरकत + + + + तीगा सौ मा बाईस व तीगा आन्याबास (सांगावे)

तुम्ही शास्त्रज्ञ आहा तुमचे सांगतले कोणी मोडणार नाही ये विशीं दोन च्यार वेला उभयतां वडिलास हि लिहिले आसे तुमच्या खेरीज कोणी वर्तणार नाहीत येसे जाणोन सर्वास रसोत्पतीने वर्तवावे लौकरी च तिआ आपा भेटतील ते समई सर्व कलेल लोभाची वृद्धी करणे हे आसिर्वाद

ले. १५६

श्रीगणराज.

श्रीमंत राजश्री तात्या
स्वामीचे सेंवेंसि

पोष्ये वांसुदेव नारायण कृतानेक साष्टांग नमस्कार विज्ञापना येथील कुशल ता छ २० सालाखर पर्यंत स्वामीच्या कृपावलोकने करून पागा सहवर्तमान सुखरूप आसों विशेष बहुत दिवस जाहाले आज्ञापत्र सादर होऊन सांभाल न जाला याजकरिता चित्त उदास आहे तरी येसे न करावे सदैव आज्ञापत्र सादर होऊन परामृष करीत गेलें पाहिजे तेणेंकडून संतोष होईल पागेचे वर्तमान तरी बक्षी बांवास या प्रांते रवाना करतें समई श्रीमंत राजश्री नानानी करार केल्या होता की दोन्ही परगण्यात आमल बसलियावर पागेंस सरंजाम देऊ त्यास या प्रांते आलियावर आपण कस्त करून फौज देऊन पठाणापासून आमल सोडऊन सुरलित करून दिलहा त्यास आज च्यार वरसें होत आली राजश्री नाना कुवराईस आलें तें समई आम्ही विनंती केली की पागेस सरंजाम बाबयाचा करार केला होता त्यास कस्त मेहनत करून आमल बसऊन तीनचार वरसें जाली आद्याप देत नाही त्याणी उत्तर केलें की तीर्थस्वरूप राजश्री तात्या जवळ करार केला आहे की आखेर सालापासून सरंजाम पंचवीस तिसा हजारांचा देऊ त्यास अखेर सालास च्यार महिने जालें आद्याप सरंजामास ठिकाण नाही यालेरीज तलब पैकी बारगिरास व पोरग्यास रोजमुरा व घोडयांस बंदी नेमणुके प्रा दैतात आज च्यार वरसें भरत आली आद्याप हिसेब करीत नाही हिसेबाचे हि पुसलें त्याचें उतर केलें की तुम्हास हिसेबास दरकार कायें तुम्ही चाकरी मात्र करणे आम्ही हिसेब तात्याजवळ समजाऊन देऊ त्यावरून आम्ही रोजमुरा खाऊन आज च्यार वरसें चाकरी करितों रोजमुन्यावर च चाकरी करून राहावे किंवा चहु वरसांचा हिसेब व सरंजामाचा जाबसाल करून देतात की नाही येविसी आज्ञा होईल त्या प्रा वर्तणुक करू हें सर्व वर्तमान पुताजीस ठावकें आहे तरी पुताजीस बोलऊन नेऊन वर्तमान साकल्य ध्यानास आणून या दोही गोष्टींचा जाबसाल राजश्री नाना व राजश्री संकाजी पंड्यापुसोन पुताजीस इकडे सत्वर रवाना करावे म्हणजे पुताजीस येथें ठेऊन आज्ञा होईल तरी मी सेंवेंसि येईन च्यार वरसें या प्रांते होत आली चहु वरसांचा हिसेब व सरंजामाचा जाबसाल करून पाठवावा व आज्ञेप्रा वर्तणुक करू वरकड इकडील वर्तमान तरी जाट पंचवीस हजार फौजेनसी श्रावण मासी चमेलवर येऊन भीडचें

ठाणे घेऊन नारायणदासाच्या हवाला केलें राजश्री बालाजी गोविंद यांस विस्वास दाखऊन छापा घालून लुटून पस्त केलें कविलें घेऊन सडे मात्र पलोने गेलें कालपीस ठाणें जाटानें बसविलें पांच हजार फौजें कालपी प्रांते ठेउन दत्या व सेवडे प्रांते येऊन तेथील मामलत चुकाऊन झां (सि) कडे दबाव देऊन नरवरच्या पुलावर आला तेथून या प्रांते यावयाचा सला खोबीने दिलहा होता परंतु विचार करून माधारा फिरोन ग्वालरीजवळ जाऊन राजश्री गोविंद सामराज यांस दबाव देऊन जिगनीचें ठाणें घेऊन आपले ठाणे बसऊन चमेल पार गेला समागमें पछारवालें व गोंहदवालें आहेत गोंहदवालानें जाटास विनंती केली की आमची ठाणी दक्षण्यानी घेतली आहेत ती घेऊन देणें जाटानें उत्तर केलें की कार्तिक मास पर्यंत त्याच्या फौजाची वाट पाहाणें फौजा न आल्या तर कार्तिक मासी येऊन ठाणी घेऊन देउ आणि पुढें ही जेथ पर्यंत आमल सुरेल तेथ पर्यंत सोंडु जाट नखरा पावेंतो आला तेव्हा आहिरानी बगैरे जमीदारानी या प्रांते दुडी करावयास सिध्द जाले होतें परंतु ते गेला यामुळें जागाचें जागां च थबकून राहिले या प्रा इकडील वर्तमान आहे सेवेसि श्रुत होय बहुत काथें लिहिणें लोभ कीजें हे विज्ञासी

चिरंजीव चिमा ती वर्षानी घरास गेला तों त्याचें स्त्रीची गत तसी जाली त्यास त्याची सोयें करून देणार आपण वडील आहेत विस्तारें सेवेसि विनंती ल्याहावी असे नाहीं हे विज्ञासी

ले. १५७

१६८६ फाल्गुन शुद्ध ३

१७६५ फेब्रुवारी २२

पौा छ १३ शवालमुा केतुल सन ११७५

सिवाजी गोपाळ व राधो रावजी यांचें फाल्गुन शुद्ध ३ मुक्काम नजीक ग्वालरचे दादाजीस पत्रः—प्रस्तुत मु॥ मजकूर येथील गडीस मोचें लाविले आहेत येका दो दिवसांनी खाली होईल उपरातीक गोंहदकराचे पारपत्य करणे जरूर दुसरे मनसबा की जटवाडियात जावे असा इरादा आहे आपल्यास उपयुक्त दिसेल ते करितील येथील वर्तमान पैदरपैली श्रीमंत राजश्री रावसाहेब आपल्यास लिहितात त्यावरून आवगत होयें तीा राजश्री तात्या ज्याप्रमाणे ममता करितात त्याप्रमाणे आपण हि करावी सेवक लोक पदरचे आसो बहुत काथें लिहिणे लोभ निरतर आसो थावा हे विज्ञासी

ले. १५८

सदासिव गंगाधराचे दादाजीस पत्र ---

लस्करची पत्रे येजमानाकडील आलीं तीर्थरूपाचे पत्र च नाही परंतु फिरती छावणी बुधेलखड प्रांत सेवदथा नजीक आहे दतियेवाल्याचा वकील आला आहे त्याची मामलत चुकलयावर ब्रोडसेवाले हि मामलत करतील परंतु फौजेचे नेट पाहिजे आपल्या फौजातील लोक कांही उठउठो आले सबब नवी फौज ठेवावयासि मातुश्री आहिलथ बार्डस त्यानी लिहिले बार्डनी इंदुरीहून आम्हांस दोन हजार फौजेविसी लिहिलें आहे त्याचा विचार तुमच्या विचारे कर्तव्य आहे त्यास येका दो दिवसानी आम्ही गांवांस येऊं तुमची भेट होईल सविस्तर मजकुर सांगु आम्हांस गुंता पुण्यात जामखेडच्या सनदाविसी आहे तो लौकर च उरकेल आणि येतो श्रीमंत राजश्री दादासहेब भाद्रपद शुभा १० तुलापुरावर येणार तेथे स्वार होऊन पुढे आनंदवलीस जातील सात आठ मुकाम तुलापुरी होतील आपल्या गांवापासून जवळ उपद्रव पुष्कल लागेल आनिवार कारभार आहे बहुत काय लिहिणें हे आसीर्वाद चिरंजीव राजश्री माधवरायाची पत्रे रामरायासि व त्रिबकर्पतदादास आली आम्हांस पत्र न लिहिलें कलावे हे आसीर्वाद

ले. १५९

श्रीमोरया

१६८७ आश्वीन व. ४

१७६५ आक्टोबर ३

तीर्थस्वरूप सोा मातुश्री बाद वडिलाचे शेवेसी

आपत्ये कृष्णरायाने व गोविंदाने चरणावर मस्तक ठेवोन कृतानेक साष्टांग नमस्कार विज्ञापना येथील कुशल तागाईत आश्वीन वद्य ४ बुधवार पावेतों किले क्षासी येथे सुखरूप वडीलाचे आसीर्वादे आपली मंडळी सह वर्तमान आसो वडीला कडून पल्लांकरावराबर सर्वांस्तरे श्रावण वद्य त्रयोदशी मितीचे आसीर्वाद पत्र पाा ते पावले तेणे [करून] बहुत आनंद जाहला वडीली वडीलपणे शासनार्थ कितेक पत्री आझापिले ते सिरसा वद्य आहेत परंतु सांप्रतच्या वर्षांत द्वादशस्थानी बृहस्पती आला आहे त्याची कृपा आहे तो फलदिशास चुकत नाही परंतु वडीलाचे चरणाचा सहवास आहे येणेकरून सर्व उपद्रव आपले आसीर्वादे दूर होतील वडीली सर्वदा आसीर्वाद पत्री लेकराचा सांभाल करावा श्रुत होय हे विज्ञापना

गंगाजान्हेबांसमान मातुश्री ताई वडीलांचे शेवेसी आपत्याचे सार साां नमस्कार लाव पला म्हणोन पत्र येत नाही याचा लेकरावर क्रोध करीत न जावा आसीर्वाद पत्री लेकराचा सांभाल करीत जावा हे विज्ञापना

हो सक्कंभट वेसीकर याचे व सिवाजी वाठल याचे समस्तास नमस्कार व
आमा असीर्वाद लोभ असो दीजे हे विनंति

हो राा धोंडभट सुदामे व लक्ष्मण पंत व्याही स्वामीस सां नमस्कार सदैव
++++सौ मा लक्ष्मी वहिनी व सौ मा व सौ मा उमावहिनीस सां नमस्कार

ले. १६०

श्रीमोरया

गंगाधर यशवंताचे बाजीपंतास आस्वीत शुभ ५ चे मुा झासीहून पत्र--

विशेष तुम्हीं पाऱ्हेळियाचे मुकामाहून पत्रे पाठविली ते पावोन सर्वे अर्थ अवगत
जाहाळा मातु + + + + + बोकारेस्वरास श्री + + + + + तिलीगाचे दर्शन
ध्यावे या उदेशे येथपर्यंत समागमे आली आहेत त्यास घेऊन उजेनपर्यंत येतो व पुढे
सुबता आसल्यास श्री विस्वेस्वर दर्शन मातुश्रीस घडोन विवृक्षां पामून हि आपल्या
आसीर्वादे करून उतीर्ण व्हावे येसे आहे त्यास आपली आज्ञा होईल तदनरूप वर्तणुक
करूं मातुश्री समागमे आलीयास उजेनपर्यंत चाळीस पंनांस स्वार हि मालव्या पर्यंत
समागमे आणिले जातील म्हुणुन व कितक स्वकीय अर्थ हि समक्ष बोलगे ते हि निवेदन
होईल येसे लिहिळें येसीयास देसाकडील तो बदोवस्त तुम्हीं केला न असेल त्यास
मातुश्रीचा हेत पूर्ण करावा हे विहित तरी तुम्हीं प्रस्तुत त्यास उजेन पर्यंत
समागमें आणून तेथे त्यास ठेवावे आणि सडे जरूर तुम्हीं समागमें उतम पाहुनं
(यावे) प्रस्तुत झासीस मीचेंबंदी केली आस हे काम जाहालियास मासपक्ष या प्रांतात
आहा तो सत्वर भेटास यावे भेटा नंतर स + + + + + कळोन पुढे जे कर्तव्य
+ + + + + देसी पत्रे पाठविली आहेत पेशजी ते वृत्त ध्यानास आणुन
तिकडील जाबसाल आणविला न असेल लोभ असो दीजे हे विनंति

ले. १६१

श्री

१६८७ मार्गशीर्ष व. ७

१७६७ दिसंबर १२

पौ.मार्गशीर्ष वद्य अमावासा

गुरुवार

श्रीयासह चिरंजीव राजश्री दादाजी यांसी बाजी विठल असीर्वाद उपरि येथील
कुशल ताा मार्गशीर्ष वा ७ सप्तमीपर्यंत मुकाम पारोले जाणुन स्वकीय कुशल लेखन
करीत असले पाहिजे विशेष आपली आज्ञा घेऊन स्वार जालों ते मणवरास येऊन
तेथून चोतुरास आलों तेथुन बाभरड्याचा घाट चढता लस्करातील माणसे आढळली
त्याणी सांगितलें की श्रीमंत खानदेशचा घाट उतरून पारोल्यास गेले त्याजवरून
चित उद्भिन्न जाहालें मग कुमेतसिंगी व झिमी यैशा घोड्या जिव्वास घेऊन मार्गातून ...
रवाना करून कोतुलास आलों तेथे राा गोविंद पंत हेते त्यास व रामचंद्र पंतास

ताकिद वमुलाची व लक्ष भोजनाचे सामानाची करून दापुरास येऊन दुसरे रोजी नायगांवास आलो तेथें वो राजश्री दिक्षितांच्या मुखे व आणखी बहुतांच्या श्रवण केलें कीं पारोल्यास परिछिन्न गेले ते समई नाशकास चिरंजीव राजश्री आन्यावास चिठी पाठविली कीं रातोरात याल तर भेटी होईल नाहीतर मजला परिछिन्न जाणे आणि लाखलगांवीं राा सिवरामपंत फाटक होते त्याजकडे जाऊन जनस्थानाकडील कागद यादी त्यांच्या स्वाधीन केल्या आणि बोलून नम्रगांवास दिडप्रहर रात्रीं आलों तो चिरंजीव हि नाशकाहुन अडीच प्रहर रात्रीं रामकृष्ण-राव देखील आले भेटी होऊन परस्पर सारस्याचे भाषण जाले ते सविस्तर भेटी नंतर अवगत होइल तेथुन त्यांची आज्ञा घेऊन येक मुकाम मधे करून दुसरें दिवसी मंलगंव नजीक लस्करांत दाखल जालो श्रीमंतां जवळ सर्व मंडळ आजकाल आपलें आहे वो राजश्री जोसी बाबाची भेटी जाली त्याणी श्रीमंताची भेटी केली कांहीं बोलणे हि जाले ते समक्ष कलेल त्याज वर श्रीमंतास पुसोन येथें आलों आहे मागांहुन आपणास ... विसा येक पत्र पाठविलें होतें ते पावले च असेल हालीं पत्र पावतांच स्वार होऊन मोठ्या मोठ्या मजला करून लस्करांत आपण जरूर जरूर यावें उभयतां श्रीमंताच्या भेटी बहाल भडगांवच्या दरम्यान होऊन पंधरा दिवस पर्यंत मुकाम होताल तों पर्यंत आपण हि यावें बराणपुरा पर्यंत आपण श्रीमंतासमागमें राहून कित्येक मार प्रसंगोचित बोलावयाचे करावयाचे आहेत श्रीसतेने या प्रसंगी उभयतां श्रीमंत हि आपणांवर सकृप होऊन मनसबा होईल येसे दिसतें बराणपुराहुन आज्ञा घेऊन गोदीकडे जाऊं यावयास अनमान न करावा समागमे वो राजश्री शास्त्री बाबांस आणावें शामाच्यायें आले च असतील त्यास आणावें मार्गाने बहुत सावधतेनें यावें घरचा बंदोबस्त रावाबापास सांगावा खेड्याचा वमुल व गला हंगामसीर घ्यावा सोवती मातुशी बाई देसी आली-यावर आणखी हजार रूा पर्यंत यावयासी सांगणें व खेड्याचा येवज जमा होईल त्या पैकी पांच से रुपयांचा गला हंगामसीर खरेदी करावयासी सांगावें मन्यास बराबर आणावें आलंकार बरोबर काहीं न आणावे घरी वाफगांवी च्यार प्यादे व निबगावी च्यार प्यादे या प्रो ठेऊन बंदोबस्त चौकी पाहारा करावया विसी बापांस ताकांदा चिरंजीव सोवती उभयतां मुली वाफगांवी च असों देणे राा भिवबास आणून घरी ठेवणें. . . घोडी राहातील त्याची निगा करावयास सांगावी चिरंजीव राा आन्याबानी घोड्याचा रथ आम्हास दिल्ला आहे त्यास तो रथ वाफगांवी आणून समागमे इकडे आणावे तुम्ही संगमनेरावरून यावे रथ पारनेरावरून आणवावा अनमान न किजे सारांश लीकर लाकर यावें वरकड सविस्तर बारीक मोठे मजकूर भेटी नंतर कलतील माहादार्जीपंतास ताकीद करून शरीर सर्वथाचे नेमस्त करून ठेवावें माघ आखर आम्ही येऊ तेव्हा सिद्धता आसावी येसे सांगावे हे आसीर्वाद.

ले. १६२

बाजीशामराज यांचे बाजीपंत भाऊ यास फाल्गुन वद्य ७ चें पत्र-विशेष तुम्ही हिंदुस्तानास जात होतां म्हणून रायेभाना बरोबर पत्र पाा तों फुल्लमरीपासोन माघरा आला मागती वर्तमान आले कीं श्रीमंत राजश्री दादासाहेब यासमागमें कबडे आहेत म्हणून मातुश्री माईची आज्ञा कीं त्याच्या समाचार पांचचार महिणे कलत नाही याकरितां फार चिंतातुर आहेत म्हणून मुजरद रायेभान पाठविला आहे तर आपले स्वकुशल वर्तमान सविस्तर पाठवावें यानंतर..... सौभाग्यवती आबई माघ शुद्ध २ द्वितीयेस मूल पाठऊन येथे आणिली होती चिरंजीव माधवराव समागमें आले होते येथे आल्यावर पांचचार रोजा हिंदुस्तानचें वर्तमान विस्कलित अफवा आली त्याजवरून सौा आबई फार श्रमी होती तों साता आठा रोजानी राजेश्री सिबाजीपंत विदुरवाले याचे पत्र निमगावी आले कीं श्रीमंत तात्या सुखरूप कुमेरीस सडे सुखरूप आले तें च पत्र सौावती बाईनी तलेगावी आबईपासी पा तेणेकरून मातुश्रीस व समस्तास सतोश जाला श्रीची शरकरा येथे वाटली त्याजवर चौ पांचा रोजा निमगावी सिदे निमगावचें त्याचा पोरगा पल्या आला त्याणे वर्तमान सांगितलें कीं श्रीमंत कुशाबा श्रीमंत तात्यापासी नाहीत ते चुकलें त्याजवरून मागती निमगावी बहुत समस्त मंडली श्रमातुर जाली तें च समई*

ले. १६३

श्री

वडिलांचे सेवेसी आपल्याचा सां नमस्कार विज्ञापनां येजमानाचे शरीरी बहुत आस्वस्थता दोन दिवसाचा आंगी ताटकल यास्तव मादगी बहुत आहे आपलें हि स्मरण केले होतें त्यावरून सांगितलें कीं वाखा जाला म्हणोन देवाच्या दर्शनास निंबगावी गेले लौकर येतील त्या वरून सांगितलें कीं देवदर्शन करून यावें श्रीमंत राजश्री दादासाहेबाचे पत्र आले त्याची नकल पाठविली आहे त्यावरून कलेल महमद मुरादखान याची हि चिठी श्रे [ह] भावाची आली दुसरे येथे सटवाजी गायकवाड आले व उडती बातमी आली त्यानी सांगितलें कीं श्रीमंत रावसाहेबांची व दादासाहेबाची भेट जाली परस्परे श्रेहभाव जाला येसी वर्दता आहे वडीलास कलावें म्हणोन लिहिलें आसें भेटीचा मजकूर सत्य आसावासा आहे यांत संदेह [नाही] खरे आहे श्रुत होये हे विज्ञाप्ती भेटी क्षेपनिक्षेप जालया सटवाजी गायकवाड यांच्या गावापासून जवळ च आहे तेथून सटवोबा आला वडिलास कलावें हे विज्ञाप्ति

* पुढील बंद गहाळ झाला आहे.

१४६

चंद्रचूड-दफ्तर.

ले. १६४

श्री

पै. १६८८ अ. चैत्र शु. १०
१७६६ मार्च २१

पुा तीर्थस्वरूप राजश्री दादाजी वडीलांचे सेवेसी सांगा नमस्कार

विनंति उपरि राजकी वर्तमान तरी दतिया वोडस येथील मजकूर तो पेशजी लिहिला होता त्यावरून कलले च आसेल राजश्री विश्वासराव लक्ष्मण याचे स्वाधीन दोन्ही सवस्थानची घसूल व चालीसा लाखांची जागा केली या प्रांचा राजश्री बहेरो आनंत व [राजश्री विठल रा] व सिवदेव याचे मुलकाचा बंदोबस्त करून जिल्हा + + + + + नरवल येथे हि काही फौज रवाना करून बंदोबस्त करविला आहे नरवरचे वकील आले आहेत फरशा अद्यापी जाला नाही सांप्रत्य पळमरेची मामलत ह्या तीन लक्ष करून गोहोदचे रानात आले येथे येकदोन गळ्याचे पारपत्य हि केले सांप्रत्य त्याकडील वकील आले आहेत ह्या पंचवीस लक्ष व पेशजी प्रां मुलूक द्यावयासी सिध जाले आहेत परंतु आपले ह्या पंनास लक्ष निघतात यास्तव मान्य न जाले सांप्रत्य वकील गोहोदेस गेले आहेत आद्यापी आले नाहीत नजीबखान व राजे माधोसिंग जैनगरकर आपण येक आहो नजीबखानासी व सीकासी कटाक्ष वादून पाच सात युध्ये हि जाली नजीबखानाचा त्यानी पराभव करून जवाहीरसिंग जाट याकडे आले तेथे राजेश्री माधोसिंगाकडील फौज जाऊन युद्ध जाले सिखाचा पराभव जाला पाच सात से घोडे व पाच सात हजार माणूस मारले त्याची पत्रे उभयेताची आज च आली न्यांद्धारसिंग जाट येथे आले आहेत यास्तव जवाहीरसिंगाचे पारपत्य करून यासी राज्य द्यावे आणि पैसा मबलम मेलवावा या + + + + कुरा ज्याहानाबादेस आले आहेत त्याकडील वकील फिरंगीयाकडील वकील आसे आले फिरंगीयाची पत्रे आली त्यात मार की तुम्ही कोणे गोस्तीचा बसवास न धरिता सलुख च करावा आणि तुम्हांस येक किला व काही हजार दोन तीन पर्यंत गाव कोकणात देऊ या प्रां म्हणतात त्यास हि पत्रे आली आहेत तेह पातशाहा लौकर येणार पातशाहास जाटाचे पारपत्य करून पैका मबलम घेऊन तखती बसवावे या प्रां सर्व मजकूर आहे खेचीचे हि पारपत्ये करावयाचे आहे वरकंड राजकी स्वकीये पुर्वणी पत्री लिहिले आहे त्यावरून कलल पै॥ छ ९ सवाल सुा सति मु॥ कौतुळ

ले. १६५

श्री.

१६८८ अ. चैत्र व. १
१७६६ मार्च २७

पौ छ ५ जिल्काद मुा नजीक झाशी

राजश्री माधवराव गंगाधर गोसावी यांसि

अखंडितलक्ष्मीअलंकृतराजमान्ये स्नो आहिल्यावाई होळकर दंडवत विनंती
उपरि येथील कुशल जाणून स्वकीये लिहीत जावे विशेष लकरात खर्चाची अडचण

महर्गता हि आहे म्हणोन येथें आम्ही वर्तमान ऐकिले त्यावरून तीर्थस्वरूप राजश्री सुभेदारास हि विनंतिपत्र लिहिलें आहे त्यास तुम्हीं एकांती तीर्थस्वरूपांस पत्र निवेदन करून पत्राचे उत्तर पुसून घेऊन आम्हास लेहून पाठविणे लष्कराचे वगैरे राजकी वर्तमान तपसिलें लिहिले रा छ १५ माहे सवाल बहुत काय लिहिणे हे विनंति

ले. १६६

श्री

श. १६८८ वैशाख वा १४

श १७६६ ता. ६ मा. जून

चिरंजीव राजश्री दादाजीस प्रति विनायेक बाजिराव आसिर्वाद उपरी येथील कुशल ता वैशाख वद्य १४ मुा नजिक गोहद येथें आसो विशेष तुम्ही दोनच्यार पत्रें पा ते पावली लेखनार्थ सर्व आवगत जाला तीर्थरूपास तुमची पत्रें होती ती चिरंजीव राजश्री माधवराव यानी श्रवण करून उतरे पा आहेत पावतील इकडील वर्तमान तर येजमान मृत्य पावल्यामुळें मोटा पेच पडला त्याचा विस्तार कोटपयेंत लिहावा आवदा लस्करें देसास येतील श्रीमत हि माळवियाचें आसपास छावण्या करितील श्रीमंताच्या व येजमानाच्या मनात होते की या प्रातीच बंदोबस्त करून आंतरवेदीत जावे त्यास येजमान ची आसी गती जाली तेव्हा मनसबा करणें कळत च आहे दिवस हि डोडवर आलें याज करितां माघाच्या येऊन छावणीया कराव्या येसा विचार होत च आहे सिद्याचा कारभार तसा च बखेडियांत पडला आहे च्यार दिवस नारोपंतास कारभार सागावा यसें होते च्यार दिवस दुसरीयांसि सागावें येसे होते कैसे होते हे पाहावे येणे प्रो वर्तमान आहे देंसी मुले माणसे आहेत त्याच्या परामर्षाविसि लािा येसे नाही सुचनार्थ लािा आसे दाणियांची माहागाइ आहे काही सोय करावी भरवसा तुमचा आहे बहुत काये लिहिणे लोभाची वृधी करावी हे आसिर्वाद तीर्थस्वरूप राजश्री बाजीपंत मामास सां नमस्कार लािा परिसिजे लोभ किजे सर्व प्रो भरवसा स्वामीचा आहे ज्या प्रमाणे भरवसा धरितो त्या प्रा निभाव करणे वडिलाकडे आहे बहुत काये लिहिणे लोभाची वृधी करावी हे विनंति

ले. १६६

श्री:

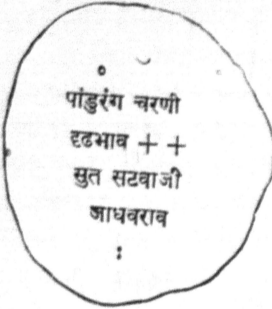
१६८८ जेष्ठ वद्य ३

१७६६ जून २५

राजश्री गंगाधरपंत मामा गोसांवि यासि अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य स्नो.सटवोजी जाधवराव दंडवत विनंती उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीय लेखन करीत गेलें पाहिजे विशेष मल्हारजी होळकर मामा कैलासवासी जाले हे वर्तमान येकून चित्तास परम खेद जाला तो पत्री कोठवर ल्याहावा तीर्थरूप सुभेदारा प्रो आमचे ठाई ममता करीत होते बरें ईश्वरास आवडले ते गोष्टीस उपाय नाहीं आतां त्याचे ठाई वडील आपण आहेत नरवर प्रांतीच्या अमलाविशीं कैलासवासी मामानी अभि-

मान चांगला धरिला होता बरें मामाचे ठाई आपण आम्हास वडील आहेत अभिमान पुरस्कार राज्याचे पारपत्य यथास्थित होऊन पांच सा वर्षांचा पैका राज्याकडील हस्तगत

होऊन आम्हास पावे येसे केले पाहिजे व सीपरी वगैरे ठाणी दोन तीन हस्तगत जाली नाहीत ते ही हस्तगत केली पाहिजे. कुकरस वगैरे ठाणी सांप्रत आपण च सोडविली आहेत त्याचा वसूल राजश्री गोविंद सामराज व रामचंद्र सामराज कादार आम्हाकडे येक पैसा पाठवीत नाहीत हे सविस्तर वर्तमान राजश्री धोंडो पद्माजी यांनी आपणास निवेदन केले च असेल त्या प्रो त्या उभयतांस बरें वजेनें फजीत करून आम्हास खर्चास हुंड्या करून पाठवीत येसे केले पाजे इकडे ही वरचेवर

मसलतीची चाकरी श्रीमंताजवळ पडती यामुलें कर्जाचे पेंच भारी पडले आहेत याज-
 करिता आपण धितावर धरून आम्हास तिकडून खर्चासी येऊन पोंहचे
 येसें केले पाजे सर्व प्रकारें भरवसा आपला असे येविशीं उपरोधिक
 त्यांहावेसे नाहीं ताा छ १७ मोहरम बहुत काय लिहिणें लोभ असों दिजे
 हे विनंती

ले. १६७

श्रीमोरया

१६८८ ज्येष्ठ शु. ६

१७६६ जूल ११

सौभाग्यादिसंपन्नवज्रचूडेर्मंडित मातुश्री बाई वाडिलांचे सेवेसी

आपत्ये दादाजीने चरणावर मस्तक ठेऊन सा नमस्कार विज्ञापना येथील वर्तमान जेष्ठ शु. ६ जाणून वडिलीं आपणा कडील वृत लिहीत जावें विशेष काल गुरुवारी तृतीय प्रहरी हिंदुस्थानांतून पत्रें श्रीमंतांचे धरी आली वैशाख शु. ११ येकादसी मंगळवारी श्रीमंत सुभेदार मृत्य पावले बजाबाई व दारकाबाई उभयतानी सहगमन केले ईश्वर मोठा घात केला सर्वांचे छत्र गेलें श्रीमंतानी तीर्थस्वरूप राजश्री त्र्यंबकपंतदादा व मजकडून तमाम माहाल व कोट किले यांसी पत्रें लिहिबिली कीं चितात कोणेविसी खतरा न आणून आपलाले जागा मजबुदीने व नक्षाने सुखरूप राहावें सुभेदाराचे जागा राजश्री मालराव बाबा आहेत याप्रमाणे पत्रे लिहिलीं वडिली चिताचे सांतवन करून चिताची स्थिरता करून आसावें आपली पत्रें आद्यापी कांही आली नाहीत मागाहून येतील हे विज्ञापना

ले. १६८

श्री

१६८८ ज्येष्ठ

१७६६ जून

पौ जेष्ठ वद्य ७ शके १६८८ व्यय नाम सवल्लरे.

श्रीमंत सौभाग्यादिसंपन्न मातुश्री बाई साहेब वडीलाचे सेवेशी विनंति सेवक यादो तुकदेव कृतानेक सांगां नमस्कार विज्ञापना येसी जे येथील कुशल जाणून ताा छ माहे मोहरम ठाणे पीपलगाव आलव पा जामखेड येथ आपले कृपा आवलोकन करून क्षेमरूप असो विशेष माहालचे वर्तमान तरी पूर्वी आपणास विनंतिपत्र लिहिले होत त्याज वरून ध्यानास आले असेल श्रीमंत राजश्री आन्याबा आंबडचे मुकामी होते तेव्हा जमीदार मंडळी सुद्धा त्याजकड गेलो होतो त्यानीं आपले समक्ष प्रा मजकूरची जमाबंदी केली आम्ही आज्ञा घेऊन माहाली आलो गावगना पाटील कुलकर्णी जमा करून जमाबंदीची तफरीक केली वसूल चाली लागला तो मोरो गिरमाजी निंबेकर उष्टर-खांनीयावर कारकून सरकारच्या असतात त्यानी जामखेड पा याची चौथार्ई व बाबती सरकारांतून करोन आले पूर्वी मौजे संताली व घोडेगांव हे दोन्ही गांव श्रीमंत आन्याबाकडून संताली राजश्री रामचंद्र गणेश याजकड दिले व घोडेगांव नारायणजी बाबर याजकड दिले त्याच्या सनदा पूर्वी आल्या होत्या तेव्हा आपले आंगबल गांव राखीले होते श्रीमंत आन्याबाची आज्ञा होती त्यास श्रीमंत रावसाहेबांचे लष्कर बीड प्राती आले तेव्हा राजश्री आन्याबाच्या हतच्या सोडचीट्या दोहीगांवच्या व सरकारच्या मसाला जमीदारावर रु ५०० व संताडीयावरावर रु १०० व राऊत दोनसे येसे वेंकाजी गणेश मोकाशी याच्या सनदा घेऊन आले त्यामधे धामधूम बहुत केली आपण कजिया करावा तरी दो गांवच्या सोडाचिठ्या होत्या व पत्र आले होते की कालदेशवर्तमान पाहून आपली आबरू राखोन सरकारचे काम करणे दरबार काम राजश्री त्रिंबक विनायक सुभेदार यास पत्री लिहित जावे म्हणजे दरबारचा बंदोबस्त करून देतील येसे पत्र आले तेव्हा कजिया कोणाच्या बल करावा येसे असोन परगणे याचा बंदोबस्त राखोन लष्करात पत्रे व कारकून राजश्री त्रिंबक विनायक सुभेदार याजकड पाठविले वर्तमान सर्वास्तर लिहिले त्यास त्याही उत्तर पाठवीले की ज्या प्रा आन्याबानी आज्ञा केली आसल त्याजप्रमाणे वर्तणूक करणे येसे पत्र आले वेंकाजी गणेश याचा उपराला वरचेवर लष्करात होउ लागला शाहजवल उपाये नाही त्याही धामधूम मनमाने तेसी मांडली दोन राउत प्रा फिरो लागले तेव्हा आमचा तहसील बंद जाली उपाय नाही ते स्वाराच्या बाल संताड व घोडगव वसूल सुधा माघारी दिल्हा मोकासा व बाबती सरकारच्या आकारापेक्ष्या अधीक घेतले मसाला रु ५०० जमीदारापासून घेऊन पायात घासदाणा घेतला येसा बखेडा जाला याजमुले तहसील अवग्र लस्कर या प्राते हेन तौवर बंद होती तफरीक अगोधर केली होती वसूल करीत आहेत जमाबंदी करार

चंद्रचूड-दफ्तर.

जमा रुपये

१००५१ येन जमाबंदी

५०० नजर

५०० कारकुनी

११०५१

पैकी वजा दुमाले गाव तनखेबा

२४६० दुमाले गाव

१४५० संताड

१०१० घोडेगाव

२४६०

७२९ तनखेबा कृष्णराव गोविंद

५५५ धामणगाव

१७४ नाहुली

९७२

३१८९

बाकि जागीर रुपये ७८६२

पैकी वरात वगैरे

२३२२ वराता परभारें पां

कबजा

१०२७ केशोराव पंडीत आम्रहोत्री

७५ त्रिंबक मुद्गल

४५० नरसिंगराव नीलकंठ प्रां बोडा

३६५ बाबूराव नीलकंठ

१०० लक्ष्मन गिरमाजी

६० फडणीस हजूरचा

२०० सिरपाव जमीदार

१ गंगाजी मुटे

---

३५ जीन

०२२२

२००० नेमणूक माहली

१००० विष्णु माहादेव बाा लक्ष्मण गीरमाजी हुंडी

५३२२

पानि

रुपये

२५४०

पंचवीसे चालीस ह्या राहिले त्यास आपल्या दर्शनास येताना ह्या १००० हजार घेऊन येतो बाकी राहिली त्यास कारण की दर्मियान मोकासियानी दं (गा) केला आद्याप त्याचे स्वार प्यादे गावगना दंगा करितच आहेत त्याचा आमचा नित्य कजिया होत आहे आखेर सालचे दिवस लावणीचे याहीमधे पर्ज्यभ्य उघडला लोक घाबरे बहुत जाले दाणे रुपयाचे तीन पायेली कडबा चालीसा ह्या हजार गुदस्ताची तबाई हल साल पाऊस गेला तेव्हा पुढे वस्ती कसी राहील कोणत्या आसरियावर राहावे येसे कितेका प्रकार भयाभीत आहेत यामुळे बाकी राहील ईश्वरकृपेन पाऊस पडोन आवादी जाली म्हणजे हुसार ? पर्यंत ह्या वसूल होईल वरकड वर्तमान राजश्री लक्ष्मणपंत जंबानी सांगता कलो येईल श्रुत होय हे विज्ञाति

ले. १६९

श्रीमोरया

आसीर्वाद विनंति उपर सोमवार संध्याकाळचे पत्र पाठविले तें पाऊन वर्तमान सर्व आवगत जालें येथील प्रकार दिनचर्येचे कचे वृत्त दररोज लिहित गेलों श्रीमंता-कडील मुछदी आपल्या परी जावसाल करितात आम्हांस तो कैलासवासी सुभेदार साहेबाचा धारा आहे त्याप्रमाणे करणें दुसरें होणार नाही फौजेस ताकीद करून येके ... .. काल सोमवारी ... .. जावसाल दोन्ही प्रकारचें जाले सेंवट सांफ सांगितलें कीं आम्हांस निरोप थावा नांहीं तर जसें चिंतातील भाव ते बोलावे तेव्हा बहुत गोड बोलून तुमचे तुम्हावर टाकले आम्ही गाली गुतलो या समई साहाये करावे तुम्हा खेरीज दुसरा सरदार कोणता की त्याजला आम्हीं संकट घालावें वरकड तुम्ही हिसेव दिलहा तो आम्हांस प्रमाण आहे येसे हि बोलू लागले आम्ही उतर केले की ये समई आम्हीं जाऊन फौजबंदी करून येतो कैलासवासी सुभेदार साहेबा मागे वडील धणी खावंद आहेत मस्तकी हात ठेऊन कृपा करावी साहेबाचे प्रतापें वडीलाचे पुण्ये करून दाखऊ म्हणजे सहजात पैसा मिलल तूर्त निर्गत करून आज्ञा थावी विहित आसे सवा दीड प्रहर रात्र पर्यंत दरबारी राहिलों सेवेंट तेथे च रात्रौ निद्रा आज ... करून निकड केली आहे आज निदान उदैक राहून सर्व निर्गमात ... आपल्या कडून ... .. करीत नांही श्रुत होये हे विनंति

ले. १७०

श्री

राजश्री मालजी बाबा होळकर गोसावी यासि

आसीर्वाद विनंति उपरी आपले कुच होळन नवलीसिंग गुजर याचे तालुकीयात रवरीयावर गेले त्यास तेथे स्वारीचा उपद्रव लागला दोन तीन गाव कहींने लुटले त्यास आपणा कडील उपद्रव आमचे जिल्यास लागावा ऐसे नाही तो हि जिल्हा आपला च आहे त्यास लस्करात ताकीद करून गावास उपद्रव न लागे ते करावेगुरे लस्करात आणली असली तर सोडून देवावी घासदाणीयासी तगादा लागला आहे ते मना करावे येविसी अनमान न करावा कलले पाहिजे माणसे हि मारली गेली यात विचारांस येईल ते करावे बहुत काये लिहिणे हे विनंति पुढे मार्गे पंचमाहालातून आहे चितास येईल तैसे रक्षण करावे विशेष काये लिहिणे हे विनंति

ले. १७१

श्रीनकल

१७६९

यादि येशवंतराव गंगाधर यांजकडील इनाम गांव सुा तिसा सवने मया व आलफ

८५०५ ताा खेड सरकार जुन्नर

२५९६॥॥ मौजे निंबगांव

२५९२॥ मौजे कनेरसर

९०१ मौजे गोसासी

१४३१॥ मौजे पुर

९८३ मौजे जउलके बुा

८५०५

३००७७।०। पों नेवासे

१३८१२ को नेवासे बुा

२४९६॥॥ मौजे बहिरवाडी

३२३५॥॥ दहिगांव

५३२॥॥ राजणी

१०००० क्का गांव

२२४४। मौजे कातरड

१४९३।॥ मौजे तरवडे

१९०३। मौजे रख्तापुर

२४३५। मौजे हिवरे

यशवंत गंगाधराकडील इनामें.

१५३

१९२३॥=॥ गुंजास बेरीज
चौ गावची

१००००

३००७७।०।

५८८५८॥= पोा आंबड

११०१४॥= मौजे गोंदी

१३३९४ मौजे व्याहा मांडवें

९५० मौजे हिवरें चौढाले

८५०० मौजे साष्ट पिपलगांव

२५००० नवें गांव होलकरा कडील

५८८५३॥=

घेणे ते

२४५८॥ कडेवली.....

१६९६॥ मौजे गणेगाव

७६२ मौजे सांगवी

२४५८॥

९९८९९॥=॥

पे॥ वजा इनाम गांव मौजे हिवरें चौढाले पोा आंबड राा आबाजी नाा वानवले यासिं
देह १ येा बेरीज

९५०

बाकी बेरीज ९८९४९॥=॥

पो॥ वजा संसारखर्चाचे बेगमीस खेळा पंचवीसा हजाराची ते देह

८५०५ ताा खेड सार जुन्नर

२५९६॥ मौजे निवगाव

२५९२॥ मौजे कनरसेर

९०१ मौजे गोसासी

१४३१॥ मौजे पुर

९८३ जऊलके बुा

८५०५

६२६५।०। पाा नेवासिं पोा

३२३५॥=॥ दहिगाव

५३२॥२॥ राजणी

२४९६॥२॥ बहीरवाडी

६२६५।०।

२४५८॥ कडेवलीत पैा

१६९६॥ मौजे गणेगांव

७६२ मौजे सांगवी

२४५८॥

७७७१८३॥॥ किां बेरीजचे गाव सोईचे पाहून घेवावे

२५०००

बाकी बेरीज ————— हो

७३९४९॥२॥

ले. १७२

श्री.

१६८८ आषाढ शुा ८

१७६६ जुलै १५

श्रीमंत राजश्री तात्या स्वांमीसाहेबाचे सोा अज्ञाधारक खंडे यादव गुंा मो का कोन्हले चेरणावर मस्तक ठेऊन सिर सांा नमस्कार विनंति उपरि विनवाया प्रार्थना यौसिजे येथील कुशल ताा छ ७ सफर परियेंत येथास्तित जाणोन स्वक्रिये लेखन आज्ञा सेवकास करीत गेले पाजें यानतर श्रीमंत रोा सुभेदार साहेब कैलासवासी जाले हे वर्तमान यैकालियावर चितास परम खेद जाला ते लिहिता पुरवत नाही आपन समुदा जेन्म साहेबाचें आश्रियान येजमानाकडे सेवा करून दिवस कडे लाविले सेवटी भगवंते यैसे केलें उपाये नाही परंतु आम्हांस आपण पुर्वीपासून येजमानाचे जागा माहराज आर्हेन म्हणोन भरवसा आहे यैसे जाणून दिमत धरून कामाकाजास सावध सुदामतिप्रो भेटीस यावें हे चिती चिंता आहे वा विचार उमजत नाही येविसी विज्ञाप्ति केली जाते की आपले आज्ञापत्र आलियावर सेवैसी येईन भेट होईल तो सुदीन आनि चिताचे समाधान होईल सोरौश या पत्राचे उतराचे पत्री साकत वर्तमान लेहून पाले बंहुत काये लिहिणें कृपालोभ आसु दीजे हे विनंति

ले. १७३

श्री

१६८८ आषाढ वा १२

१७६६ ऑगस्ट २

(पैा) श्रावण शुा दसमी शुक्रवार व्ययनाम संवछरे

श्रीयासह चिरंजीव राजश्री दादाजी यांसि बाजी विठल आसीर्वाद उपरी येथील कुशल जाणून ताा आशाढ वा १२ द्वादसी पावेतों मुकाम पारोलें जाणून स्वकीय कुशल

लेखन करित असिलें पाहिजे विशेष आपली आज्ञा घेऊन स्वार जालो ते कोठे नेवासे आदि करून येक मुकाम न करितां येथें आलों राजश्री लक्ष्मण रावजीच्या बराबर चालावयाचा विचार सिध जाला यांचे आटोपणें हिसेब तयार होणे यामुळे दादा आकरा मुकाम आजि पावेंतो जाले व मार्गाचा हि शोध आणविला त्यास सेंदवियाचे घाटें जावे तरी सटवाजी गाडकवाड व मकाजी गीते वगैरे पांच सातसैं राऊत व हजार पांचसे बरकंदाज भीलांचे पारपत्यास आले आहेत भीलांचे यांचे जुंज मातबर जालें घोडी माणसैं जायां जालीं परंतु भिलांचे पारपत्य चांगले जालें नाहीं प्रस्तुत आणखी जमव करित च आहेत डोंगर माजून राहिला आहे यांज करितां सर्वांचे मते दोन मजला आधीक पडतात परंतु बराणपुरचा मार्ग सुगम त्याजवरून त्या मार्गे जावयांचा करार करून काल रावजी प्रस्थानास बागांत आणिले आजि कुच करून पांच सात कोसी जाऊ इतके दिवस येथे लागले म्हणून रागास न यावें मार्गाचे सावध जावे खर्च न करावा सिधंदी न ठेवावी मजबुदीने जावे जैसे कितेक आपले घरचे प्रकार त्याज वरून रावजी सोबत धड चालीस पनास राऊत यांचे इंदूर पावेंतो येतील मार्गाची चिंता नाहीं लस्करात माहागाड विशेष घरची घोडी पंधरा सतरा म्हणजे खर्च पाऊन सरफराजी होईल ते कलत च आहे याजकरता सारीं घोडी व राऊत नाशकास चिरंजीव सौावति यमुना बाईस डोली सहित मूळ पाठविलें बाफगांवास आल्यावर सारीं घोडी मातुश्री माई पारोलीयास येणार त्याज बराबर रवाना करावी म्हणजे च्यार दिवस परभारें नंदूरवारें जगदील अनमान न करावा आम्ही बराबर तीन घोड्या थोर व तटें खेचर मिळोन च्यार येा सात नेली वरकड खर्च माघारा लाविला कलावे वगैरे

ले. १७४

श्री

१६८८ श्रावण वद्य ११

१७६६ आगष्ट ३१

राजमान्यराजश्री अंताजी त्रिवक कमाविसदार प्रा चांदवड दिा होलकर गोसावी यांसि

सेवक माधवराव बलाळ प्रधान नमस्कार सुा सबा सीतेन मया अलफ प्रा मजकूर येथील मोकास बाब जकात सुधा राजश्री मल्हारराव सोमवंशी हिंदुराव याज- कडे पेशजी पासून चालत आहे त्या प्रा करार असे तरी तुम्हीं प्रामजकूरचे जमनिदारांस ताफीद करून मारनिलेकडील कमाविसदार मोरो केशव याजकडे सुदामत चालत आल्या- प्रा मोकासबाबेचा अमल जकाती सुधा देवणे जाणिजे छ २४ रालावल आज्ञा प्रमाण

१५६

चंद्रचूड-दफतर.

ले. १७५

श्री

१६८९ आश्वीन वद्य ६
१७६७ आक्टोबर १३

राजश्री येशवंतराव गंगाधर गोसावियांसि

छ अखंडीत लक्ष्मी अलंकृत राजमान्य श्रो मालराव होलकर दंडवत विनंती
उपर येथील क्षेम जाणून स्वकीय कुशल लेखन करणें विशेष प्रां गालणा हा महाल
दादुखान टोके याजकडील गांव व दाभाडी इत्के वजा करून बाकी दरोबस्त
अंम्हाकडे येसीयासी प्रो मजकूरचा गांव त्यांत दोन हिसे टोके मजकूर याचे बाकी
तिसरा हिसा किले मजकूरच्या जागीरीचा तो अंमचा येक्या गावांत दोन सता हा
प्रकार उपयोगी नाही. याजमुलें टोके मजकूर चांदवडचे मुकामी सन आर्वा सितेनचे
साली आले त्यानी च कैलासवासी तीर्थस्वरूप बावास विनंती करून वडेलचे

श्री
मन्मळारी चर-
णी तत्पर खंडोजी
सुत मालराव
होलकर

दोन हिसे अंम्हास दिले आणि दोन हिशाचा अकार
वडेलीचा होत होता. त्या येवजाचे तीन गांव वडगाव
वगैरे सोईचे पाहून सस्त रदबदली करून आपले कडे
निखालस करून घेऊन कागद पत्र केले येसैं असतां सांप्रत
त्यानीं पुणीयांत श्रीमंत राजश्री रावसाहेबास गैरवाका
समजाऊन वडेलचे दो हिशाचे येवज पौ जागा अम्हा-
कडे राहिली हें भासऊन त्या येवजाचे गांव सा

नेमून घेऊन ताकीदपत्र घेऊन आले त्यावरून श्रीमंतास विनंती पत्र लिहिले असे
तरी तुम्हीं हि विनंती करून खान नार यांसी ताकीदपत्र घेणें व परभारे माहाली
पत्र गला त्यास मनाचिठी घेणें वडेलचा तनखा हि अलाहिदा यांदीवर
लिहून पाठविला आसे अणखी हि कितेक किरकोल बोभाट येथेपरयंत यावे हे
उचीत नाही तरी श्रीमंतास विनंती करून बोभाट येऊं न देणे रा छ १९ जावळ बहुत
काय लिहिणे हे विनंती

मोर्तब
सूद

ले. १७६

श्री

१६८८ आश्वीन शु. १
१७६६ आक्टोबर ४

पौ छ ६ रावळ सुा सबा सितैन मयाव आलफ

श्रीमंत राजश्री दादाजी स्वामीचे सेवेसा-

सेवक अंताजी व्यबक सां नमस्कार विनंती येथील कुशल ता। अस्वीन शुध १

मुा चांदवड सुवरूप जाणेण स्वामीणी आपले कुशल लिहिती आज्ञा करावी विशेष कृपा करून गोविंद जाखोजी यासी पत्रे दिल्ले की कसबे वेरुळची पाटीलकी घुसणेश्वरजीची आहे त्यासी तीन वरस पो होलकर याचे कमाविसदार याणी गोविंदपंत गुमास्ते यासी करू देत नाहीत हक अदाव देत नाहीत त्यासी गोविंदपंत सालमजकुरी परवतीर्व गुरव आहे तो येरुळचा आहे त्याणे ताकीदपत्र देऊन पाठविला होता साल मजकुरी बखेडा बहुत केला हजार सो जमाबंदी केली त्यात सोडविले हुकुमत चालू दिल्लो नाही देवलाचे कामास प्रारंभ जाला ते समई मोगलाई आमल होता तेव्हा काही पाटीलकीचा मजकूर व देवाचे इनाम नवते पूर्वी मालोजी राजे भोसले दौलताबादकर होते त्यासी जाहगिरी होती त्याणी च देवालय बांधले होते तेथे नांदत होते घर वाडे वगैरे सर्व नाव चालत आले आहे मीसाल कुनवी हली पाटील आहेत ते त्याचे तरफेने होते ते च पाटीलकी करीत आले मीसाल मजकूर भाऊबंद आपल्यात आपण भांडत आले मोगलाचे वेलेस खटखटा सातारी वगैरे ठिकानी केली परंतु मोगलाई करता गणीमाचे काही चालले नाही मीसाल याचा भाऊ कुसाजी बाहेर होता त्याणे फार उपद्राप केला काही न चाले मग दमला सन ११६२ मधे देवलाचे काम सुरु जाले ते समई सातारीयासी जाऊन श्रीमंत माहाराज मातुश्री ताराबाई साहेब यांची पत्रे कैलास-बासी राा सुभेदार व सौगवती मातुश्रीबाईसाहेब यासी पत्रे पाठविली की काम करणे त्यासी दिवसगत फार लागली दरमियाण श्रीमंतांकडे पुणियास जाऊन विसाजी अनंत आणिले होते त्याणी काम काज केले आपल्याकडे काही हलाकी नवती परंतु मोगलाईतून देवाचे इनाम पाउनसे सो तनखियाची सेत होती ते जबरदस्तीने काहडली त्यासी कारखानियाचे झडतीस जमा करून श्री देवाची पूजेस लावत गेले झडतीत जमा आहे सिके जाले ते सन ११७२ मधे जाहगीर आपले सरकारात आली ते समई आवरंगाबादेचे मुा देवाचे इनामासाठी विसाजी अनंत याणी बखेडा केला त्यासी ठोकियाचे मुकामी श्रीमंत राजश्री दादासाहेब राजश्री रावसाहेब होते तेथे च कैलासवासी राा सुभेदार याजपाशी दर ग क डी पाटील व जमीदार आले होते राजश्री शाहाजी भोसले याजपासी विसाजी अनंत जाऊन वर्तमान सांगून इनामाचा मजकूर केला ते समई श्रीमंत राजश्री तात्या साहेब कैलासवासी राा सुभेदार साहेबी आज्ञा केली की मनास आनावे कागद पत्र सातारीचे आम्हाकडे आहेत आणि देवाची पाटिलकी असली तर श्रीचे देवालय यासी वगैरे काम लाविले इनप्रम तर देवाचे त्याचे धणी आहे पुजेचा कारभार आहे दुसरे गुमास्ते पाटीकीचे देवाचे व भोसल्याचे अम्ही आहे गुमास्ता न राहू देणे उठऊन उरवुस दिल्ले आणि सन ११७५ काम करविले त्यासी दोन वरस सन ११७३ सन ११७४ काम चालले सन ११७५ मधे गोविंद जाखोजी गुरव मजकूर याणे उपद्राप करून पाठविला आहे हे काम काही

दरमियान नाही. येवज हाकाचा व इनामाचा सरकार झडतीस जमा आहे. त्यासी स्वामी तर बाकी नवते म्हणोण त्याजला पत्र दिले त्यासी अम्ही चाकर लोक अम्हास काही उजुर नाही धणी च आहे गोविंदपंताणे ठाणे मजकुरी येऊन किल्ले दौलताबाद येथील मावले वगैरे आनोन घोंडी व धर्मा कुणवी यापासून सेभर हो मसाला घेतला मारहन बहुत केला दररोज पंधरा रूा घेतात अम्हाकडील आमचे भाऊ आहेत त्यासी खटखट करितात की तीन साला हाकाचा येवज देणे आणि इनाम सोडविले त्या तागाईत येवज इनामाचा देणे येवज तर सरकारांत जमा आहे त्यासी गोविंदपंत अतीत्याई फार आहे पांधुरणे जाळून पुणियासी; येऊन नालीस करून आम्हास तेथे नेनार येसे आहे तुम्ही धणी आहे पैका त्यासी द्यावा येसे असले तर तैसीच आज्ञा करावी देऊ परंतु आपले सरकारात मजुरां पडल तर उत्तम नाही तर दरमियान आम्ही द्यावे की काय या कामाची अगत्य राजश्री नाना फडनीस व राजश्री सिवराम गोविंद व राजश्री नारो बाबाजीस आहे कीं यरूळ परगणियात काही बखेड व्हावा त्यासी आम्हासी काहीं उजुर नाही. स्वामी आज्ञा करतील ते प्रमाण मार्ग जाला म्हणजे बाकीचा ही लढा काढतील तो ही द्यावा लागल श्रीमंत येजमान व राजश्री तात्या साहेब अखेर आस्वीन अथवा कार्तीकी पौर्णमे पावतो येतात त्यासी तूर्त स्मामीणी आपले पत्र व सरकारचे पत्र गोविंदपंतास पाठवणे कीं मागील इनामाचे व हकाचे विशई मुजाहिम न होणे पुढे इनामास मुजाहिम न होणे पाटिलकी करतील तर सरकार हुकमत काडी-मात्र चालू देत नाहीत येदेवली (?) करवावयासी आज्ञा जाली तर सुरलीत अमल देणे येसी पाठवणे नाही तर तो ब्राह्मण आम्हासी खटखट करून कजिया करनार येसे आहे चित पुरऊन काय करणे हे विज्ञासी उतर सत्वर पाठवणे हे विनंती

ले. १७७

श्री

१६८८ आश्वीन वद्य १२

१७६६ नोवेंबर ३०

चिरंजीव विजेह भव मारकडीयाचे आयुष राजश्री दादाजीस प्रति सौ आन्नपूर्णाबाई कृतलेक आसिर्वाद उपांर येथील कुशल तां आस्वीन वद्य १२ जाणून स्वकीय लेखन करणे विशेष तुम्हीं श्रीमता समागमे स्वारीस जाता म्हणून वर्तमान कळलें त्यास येदा स्वारी कर्नाटक प्रातीची बहुत कठीण आण तुम्ही प्रवास कधी केला नाही शरीर आशंगन प्रवासांत बहुत सावध आसत जाणें घोडीयावर बसावयाचा आम्हास करीत जावा इंदुराहून पत्र आली आसली तर वर्तमान लिहून पाठवणें चिरजीव आनोबा व कुशाबा ... चे हक्षर पत्र आज च्यार पाच मदिन येऊन वर्तमान कळत नाही तुमचे तेथे तरी येतात किवा नाही ते लीला बाजारी वर्तमान आहे

इंदुराहून फिरोन लस्कर श्रीमंत राजेश्री दादासाहेबाकडे जाणार येसी वदता आहे तुमच तेथे तुमची व सरकारची पत्रे असतील तर तेथे वर्तमान कुशलतेचे लिहून पाठवणें बहुत काये लिहिणे हे आसिर्वाद

ले. १७८

श्री

१६८८ मार्गशीर्ष शु. २

१७६६ दिसेंबर ४

अखंडित लक्ष्मी आलंकृत राजमामान्य राजश्री
राघो विठल गोसावि यांसी

सेवक माधवराव बलाल प्रधान नमस्कार मुा सबा सितैन मया व अलफ मौजे सागवी पोा पेडगाव हा गाव राजश्री गंगाधर येशवंत याजकडे आहे त्यास तुम्ही उपसर्ग लाविता फडफर्मासचे रोखे करितां म्हणून मारनिलेनी विदित केले त्याजवरून पत्र सादर केले असे तरी याचे गावास कोणेविसी उपसर्ग न लावणे जाणीजे छ २२ रजेव
* आज्ञा प्रमाण

लेखन
सीमा

ले. १७९

श्रीमोरया

१६८८ मार्गशीर्ष शु। १४

१७६६ दिजंबर १५

पै। छ २१ रजेव मु।सबा

राजाश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री

राघोबा बापा स्वामीचे शोर्

सेवक येशवंतराव गंगाधर सांगा नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल ताा मार्गशीर्ष शु। १४ सोमवार मुा हुंनूर नजीक सांगोले प्रांत सोलापूर लस्करांत सुखरूप जाणून स्वकीय कुशल लेखन करीत जाणे विशेष तुम्हा पासून तलेगावीहून मंगलवारी प्रतिपदेस स्वार जाहालो तो शंभु माहादेव करून मार्गशीर्ष शुद्ध ६ शष्ठी र (वि) वारी लस्करांत दाखल जाहालो श्रीमंताची भेटजाली या नंतर येका दोरोजी आज्ञा मागून इंदुरास जाण्याचा उदेश धरिला होता इंदुरास जाऊन त्याजला इकडे घेऊन यावेऱ्याअन्वये श्रीमंतानी हि निरोप घावयाचा करार केला होता इतकियांत इंदुरीहून तीर्थरूपाची पत्रे श्रीमंतास व आम्हांस आली की आम्ही सत्वर च स्वार होऊन मजल देशी येतो म्हणून ली। होते पत्रे श्रीमंतास दाखविल्या उपरांतीक बहुत संतुष्ट जाले पहिल्यापेक्षा आधिकोत्तर लोभ करितात आपली कामकाज करून घ्यावयाची

* येथून अक्षराचें वळण निराळें आहे.

तटली होती ते करून घेतली व पंवारवाबदचा- हि बंदोबस्त करून घेतला आम्हास आगो-
 धरच निरोप देणार होते आता ते येतात तेव्हां आम्हास पुढे पाठवणे प्राप्त च जाले आम्ही
 मार्गशीर्ष वद्य २ द्वितीयेस गुरुपुण्यावर श्रीमंताची आज्ञा घेऊन दरमजल पंढरपुरावरून
 वाफगावास येतो तेथून पुढे हि पाचा सात मजली जावे लागेल तो ते हि तेथून निघाले
 च आस्तील मार्गी भेट (ती) ल सारांश क्षेपनिक्षेप येतात संदेह नाही ते येतात तेव्हा
 दाणादुणा व सरंजामवगैरे आगाड तरतूद करून सिध्द केला पाहिजे याजकरिता मुजरत
 जासूद तुम्हाकडे पाठविला आसे तरी हजार दो हजारचा गला तांदूल गहू दाणा वगैरे
 संवग जागा पाहून खरीदी करून बेजमी करून ठेवावी समयास गळांठा द्रष्टीस पडल्यानंतर
 तीर्थरूपाची मर्जा राहणार नाही यास्तव सर्व सरंजाम देखील लांकूड फाटे गवत काडी
 आधी करून तयार असो द्यावी ये समई हजार पांचाशा कडे पाहून दाणादुणा वगैरे
 साहित्य खरीदी न केल्यास मागील श्रम व्यर्थ होतील तीर्थरूप बहुत प्रसन्न आहेत
 म्हणोन ती रा मामानी लािा आहे मामाची पत्रे व जीनस पाठविली आहेत त्यावरून
 तेथील हिसेब कितेबाचा मजकूर व तीर्थरूपाचे मर्जाचे भाव ध्यानास येतील मामाच्या
 लािा प्रोा खेड्यापाड्याचा बंदोबस्त राखावा खेड्यापाड्याचा वसूल वासूल ध्यावयास अ-
 नमान न करावा परंतु (खंड)णी तूर्त करू नये मामा आल्या नंतर हाडल या प्रो
 मामानी लािा आहे गोविंद रामास कोतूल नेवासे दहिगाव राजणी वगैरे गावास (खंड)णीस
 पाठवावे म्हणोन मामानी त्या प्रो मशारनिलेची खानगी करावी नव्या घरापुढील आवा-
 राच्या भिती घालून आवार मात्र सिध्द करावे पुढे तूर्त करूनये वजुने वाड्याचा मागील
 चौक नव्या घरा प्रो करावा म्हणोन तीर्थरूपाची आज्ञा आहे बजिनस मामाची पत्रे
 पाठविली आहेत तेणे प्रा कलेल त्या रीतीने बंदोबस्त करणे सारांश तीर्थरूप
 आल्यानंतर तुमची आमजी फजीती न होये ते करणे मामा तो तेथे जाऊन रूजू
 जाले आहेत न्यून पडल्यास निमित्यधारी तुम्ही आम्ही च होऊ याज करिता तरतुदेस
 आलेस न करणे आम्ही लौकर च येऊन पोहचतो पत्राचे (उत्तर)जासुदा समागमे
 देऊन पंढरपुरचे वाटेने पाठवणे लोभ करित जावा हे विनंती

राजश्री बापा यांशि शास्त्रीबांवा व शिवराम कृत आशिर्वाद लािा परिसोन लोभवृद्धी
 करित असां श्रीमंत पाराशरपंत यासी उभयधांचे आशिर्वाद

ले. १८०

श्री

१६८८ मार्गशीर्ष व. ११

१७६६ दिसेंबर २७

राजमान्य राजश्री रघुनाथ हरि हवालदार ताा खेड गोसावी
 यांस

सेवक माधवराव बलाल प्रधान नमस्कार सुदुर सन सबा सितैन मया व अलफ
 ताा मजकुरी राजश्री मालजी होळकर व राजश्री गंगाधर यशवंत याचे इनाम गांव वगैरे

आहेत त्यास तुम्ही उपद्रव देतां व नवीन कजिये उत्पन्न करितां म्हणून मशारनिलेनीं विदित केले त्याजवरून पत्र सादर केले असे तरी तुम्ही उपसर्ग याचे इनाम गावास न देणें कदाचित कजिया गावचा असल्यास याचे हे मनास आणतील तुम्ही काडीमात्र उपद्रव न लावणें जाणिजे छ २४ रजब आझा प्रमाण

लेखन
सीमा

ले. १८१

श्री

सेवेसि सांघांग नमस्कार विज्ञापनां येथील कुशल ता जेष्ठ शुभा ३ शनिवार तृतिये प्रहर पर्यंत यथास्थित आसे विशेष आज प्रातःकाली तीर्थस्वरुपाकडील पत्रे आली ती सेवेसि पाठविलीं पावलीं च असतील म्यां चिटी लािा आहे त्या चिटींत दहिगांवचे पाटील याचे समाचारास दोन आा चोरबातमीनें आल्या आहेत म्हणोन लािा त्यास त्या दोन आा युक्तीनें च धरल्या एक आा ठीक वर्तमान न सांगें एक आा निराली नेऊन वर्तमान राजश्री रामचंद्र व्यंकटश याचे देखता पुसिले आगोधर ठीक न सांगे मग फुटला सांगितले सटवाजी पाचोडा पाटिलाचा हस्तक कारभारी वगैरे आम्ही वीस आा गावातून बाहेर पडलो पैा सात आा देडगावीहून आम्ही दहिगांवांस लाऊन बाकी तेरा आा आलो पैा आकरा जण येथून पांच सात कोसी खेडें आहे ते तेथे राहून त्यानी आम्हास पुढें बातमीस पाठविले या प्राा सांगितले ते लेहून घेऊन त्याजबरावर पांच राऊत देऊन आकरा आा धरून आणिल्या याची पैरवी कोणती ती लेहून पाठवावी पैा दोन तीन कुभांडी आहेत त्यांचे तीर्थस्वरुपानी आडकून ठेवावयांचे लािा आहे त्यांचे कसे हें आझा करावी आम्हांपासी चौकीपाह्यासी आा थोड्या आहेत याकरिता लस्करच्या आा पुण्यास येतील त्याज पैा पांच च्यार आा ज्या जथील त्या आती सत्वर पाठवाव्या ह्या आा तेरा सांपडल्या यांत हि काम आहे तीर्थस्वरुप भिकाजीपंतास सत्वर पाठवावे मी येथे थकला आणि काम आणें प्रहर बाहेरील बोभांटाची व हें संधान येसे लिगाडीचे आहे यास्तव तेथे त्याजसी बोलावयांचे बोलून पाठवावे हे विज्ञप्ति

ले. १८२

श्री

सदासिव गंगाधर याचे कार्तीक शुध ११ चे मुा नासीक येथून बाजीपंत मामास पत्र—

विशेष तुम्ही पाहिल्याहून आलेत म्हणून कलले येक दोन पत्रे हि आपल्यास

पाठविली ते पावली च आसतील ... ... श्रीमंत राजश्री दादासाहेब पौर्णिमेस निघणार आहेत घोडपेवरून खानदेशात उतरणार आहेत तिकडून श्रीमंत रावसाहेब हि येणार गाठ पडेल किंवा दरमजल चालतील हे कलत नाही आम्हांस बराबर जाणे मग गाठ पडणार नाही यास्तव लौकर आलें पाहिजे बहुत काय लिहिणे लोभ आसों दीजे हे विनंती.

गणेशाची घोडी ठेविली होती त्या पैकी चाकरीची घोडी आम्हाबराबर यावीसे चिरंजीव राा दादाजीने मान्य केले आहे घोड्यावर हवालदार आहे त्याजसमागमे सरंजाममुद्दा आम्हाकडे पाठउन यावी हे विनंती*

ले. १८३

श्री

चिरजीव राजश्री दादाजीस प्रती सगो आन्नपूर्णाबाई कृतानेक आसीर्वाद उपरी येथील कुशल तां मागेस्वर वय ३० आमावाशा सोमवार जाणून स्वकीये लेखन करणे विशेष चिरजीव कुशाबा तेथे आला म्हणून वर्तमान कलले त्यास याचे काय वर्तमान ते लिहून पाठवावे राजश्री तुकोजी बाबा + + यात्रेस जाणार + + + राहणे आणखी किती दिवस + + जाते समई गावावरून जाल किंवा + + जाणे होईल हे त्याहांवे आम्हांस [खर्चाची] वोट बहुत आहे राजश्री विष्णु माहादेव याजकडे पत्र पाठविले हेत तेक हजार सो कर्जाळ पाठऊन देणे संसार खर्चास आले म्हणजे तुमचे तुम्हांस पाठऊन देऊ त्यास त्यानी पधरा दिवस माणसे ठेऊन घेतली आणि जाब दिल्या की प्रस्तुत येवज्याची वोट आहे म्हणून जाब दिल्या याजकरिता तुम्हांस लिहिले आसे तर चिरजीव बाजीबास सांगोन खर्चास पाठऊन देणे मनुशास सकट प्राप्त जाले तरी आन्नावाचून राहावत नाही वरकडा वाचून राहावल आन्न सर्वास पाहिजे पत्र वाचाल आण येकीकडे टांकले ऐसे न करावे पत्र वाचून खर्चास पाठऊन देणे बहुत काय लिहिणें हे विनंती

ले. १८४

श्री

चिरजीव राजश्री दादाजीस प्रति सगो आन्नपूर्णाबाई आसीर्वाद उपरी येथील कुशल जाणून स्वकीये लेखन करणे विशय आम्ही बुधवारी स्वार होऊन नाशकास गेलो आम्हांस श्री त्रिवकेस्वरास जाणे लागल तिकडे महिना दीड महिना लागल घरी मोरोपत ठेवले आहेत खर्चाची त्यासि बेघमी केली नाही संसार खर्चापैकी बाकी रूा ५० होते ते आम्ही खर्चास नेले आता घरी येक रूा नाही बोसरीच्या कड्या घालावयासी

* टीप:- या च आशयाचे, मुकामाचें व मितिचें पत्र सदाशिव गंगाधराकडून चि० दादाजीस गेलें आहे.

सुतार लाविले आहेत आणि तेल तूप तांदूळ उडीद वगैरे गवत कापावयासी पेसा खर्चास सा पाहिजेत तर मोरोपताजवळ रु ५०० पाचसे खर्चास आगत्यरूप देणे फिरून संसाराची वेगमी जाली पाहिजे. आम्ही आल्यावर हंगाम जाईल याज करिता आगत्यरूप खर्चास यावे बहुत काये लिहिणे आसीर्वाद

ले. १८५

श्री

दंडवत विनंती उपरि येथील कुशेल जाणोन स्वकिय लेखन करित जाणे विशेष यथून दोन तीन पत्रे तुम्हास पाठविली पावली आस्तील श्रीमंत राजश्री दादासाहेबानी श्रीमंत राजश्री रायांसी पत्र दिल्ले आहे ते राजश्री सिवबा बराबर येथे आले होते ते फिरून सुतरस्वारासमागमे तुम्हापासी पाठविले आहे तेथून पुढें येक शहाण्या कारकुनापासी हे पत्र देऊन श्रीमंत राजश्री रायापासी पाठवावे देसी हुलड जाली त्याचा बदोबस्त कसा काये केला तो सर्वदा लिहिणे खानदेश वगैरे जागाजागाच्या जफत्या उठोन गेल्या कि नाही नस्तील गेल्या तर फिरून त्यास ताकिदपत्रे पाठवून बदोबस्त आधी करवणे हंगामाचे दिवस चालले जफतीवाल्यासि दरद काय रयेतीची दरकार त्यास कशास लागवी याजकरिता उठंत्री जेथील गेली नसेल तेथे लवकर करणे वर्तमान सर्वदा लिहिणे सा छ. १५ मोहरम बहुत काये लिहिणे हे विनंति

ले. १८६

श्री

पुरवणी श्रीमंत राजश्री तात्यास्वामी चे सो विज्ञापना आपण पत्री आज्ञा केली की चिरंजीव आन्याबा कोठें आहेत काये मनसबा करितात जागीर कोणती किती मेलविली तुम्हांसी वर्तणूक कोण रीतीनें करितात म्हणोन आज्ञा त्यास स्वारीहून आली यानंतर निबगांवी आले तलेगांवी हि आले होते सांप्रत फिरोन निबगांवी गेले आहेत वरुंडे वगैरे सरदारीचे कामकाज होणें यास्तव फिरोन पुण्यास दरबार जाणार आहेत जागिरीचा मजकूर तर सालगुदस्तां श्रीमंत राजश्री दादासाहेब यांणी तो माजूर पो बीड पाऊण लाख रुपये व पो जासनेर पाऊण लाख व आणखी खेडीपाडी पाऊण येकून दीड लक्षाचा सरजाम यावा आणि पांचा श्यां रावतामिंसी चाकरी करावी येणें प्रो करारमदार होऊन यावे देणेची याद जाहली राजश्री सखारामपंतांसां गाठ पडली यानंतर त्यांणी काये होऊ दिल्लें नाहीं माजूर तरफ तोफखानी याकडे सरजाम दिल्ला त्याचे मोबदला सेवली अंबडापूर राजश्री पिराजी नाईकाकडील सरजाम देतो येसे श्रीमंत दादासाहेब म्हणतात श्रीमंत रावसाहेबां कडील + + + साल तर ते म्हणतात यांकडे हिंदुस्थान वगैरे सरजाम मातबर आहे कारभार ही आहे स्वदेसी मुख्य किती राहिला की सरजाम याबा येसें म्हणतात आम्हांसी वर्तणूक तर सर्व प्रकारें आपली वडीलांची

कृपा इच्छितात दुसरा विचार नाही जाहागिरीचा मजकूर तर दादासाहेब देतो म्हणतात परंतु रावसाहेब व बापूकडून सिधीस जाणे दुर्लभ आहे येविसी पेशजी ही सेवेसी लिहिले आहे मर्जास आल्यास करू म्हणतात आपणाकडे जोखम तिलमात्र नाही परभारे डोल चालेल म्हणतात आपल्या ध्यानास ये तर राहिले याप्रो आहे तरी आम्हा काय ते केली पाहिजे हे विज्ञापना

ले. १८७

श्री

१६८३ मागशार्प (अजमासे)

१७६१ दिसेंबर

तीर्थस्वरूप मातुश्री समान मायां वडिलाचे सेवेसी.

आपत्यसमान सौ आनपूर्णाबाईचे व सौ काकूचे कृतानेक नमस्कार विनंती उपरि मोगल सोनईस द्वितीयेस आला आज निबदेहारियास आला आसेल पुण्यास येतो आम्ही जुनरास जातो तुम्ही जुनरास पत्रदर्शणी स्वार होऊन येणे कोणे गोष्टीची आशा न धरणे पांघरूण चिरुंटे घेऊन जाणे आणि घरात येक माणूस रक्षण ठेवण याउपरि जुनरास जावयास येक घडी दिरग न करणे बहुत काये लिहिणे हे विनंती हे पत्र राजश्री बाजी विठल यांचे घरी देणे

ले. १८८

श्री

१६८४ कार्तिक शु० १

१७६२ आक्टोबर १८

श्रियासहृथायु चिरजीव राजश्री कृष्णराव बापु यांसि सौभाग्यादिसंपन्न काकूचें अनेक आसीर्वाद उपरि येथील कुशल ताा कार्तिक शु. १, प्रतीपदा जाणुन मुगा तलेगाव येथे सुखरूप असो विशेष तुम्ही पत्र पाठविलें त्याजवरून वर्तमान सविस्तर कळले तुम्हास लस्करास यावयाची आज्ञा आली तरी याच मार्गे येऊन भेट घेऊन जावे कदाचित पुण्यास च गेला तरी गेला वरकंड वर्तमान तरी यथास्थित असे* बहुत काय लिहिणे हे आसीर्वाद-

* येथून अक्षर काकूचें + यापुढें बाजी विठलानें आशीर्वाद, दादाजीनें नमस्कार वगैरे लिहिला आहे.

ले. १८९

श्री

शके १९८४ (अदमास)

इ. स. १७६२

चिरंजीव विजई भव राजमान्य राजश्री आन्याबा यांसी बाजी विठल आसीर्वाद उपरि आपण राउत पाठवितों म्हणून मान्य केलें याजकरिता प्रतीक्षा केली अपल्यास विस्मरण पडलें त्यास आम्हांविशीं उपेक्षाबुधी सहसा नसावी आम्हास आपले आज्ञे वितरिक्त अर्थप्राण दुसरीकडे जोड नाहीं श्रीमंत राजश्री तात्यांस पत्र लिहिलें आहे ते आपण विनंती करून देसीहून आम्हास निर्मुक्त करून मुलें माणसें सुधां समागमें ध्यावें आमचे आहे तें सर्वस्व तुमचे असे दुसरा अर्थ चिंतांत सहसा न धरावा कासीबा वीर याचे जवाहीर गाहाण आहे कालदेस त्याचे लिगाड गाहाणाचे कामाचे नाही त्यांचा पैका किमतीप्रमाणें धरून हिसेब रा + + + + + पाहून + + करून नवे खत आपल्या विचारे दोन तीन हिसेब प्रकारचे केले आहेत त्यामधे तुमचे विचारास येईल तसा फडशा करू + + + खत ध्यावें त्यास राऊत पाठऊन आणावयासी अंतर कराल तरी माझी शफत असे तुम्हास कारभारामुलें अवकाश नाही खरा च परंतु चिरंजीव बापू तुम्ही दोघांतून येकजण अवकाश करून हे कार्य करावे आडावद परगण्यांत गांव डमढेरियापासून किनगांव खुर्द अगर लोणी अगर पारगांव यांतून येक करार करून घेऊन सनद रा विनायेकपंताचे स्वार्धान करणें साल मारचा बसूल घेतला असेल तो यांजकडे देणें म्हणून कमावीसदारास त्याचे ताकीदपत्र ध्यावे बहुत काय लिहिणें लोभ असों दीजे हे आसीर्वाद चिरंजीव राजश्री बापू व दादाजीस आसीर्वाद + + + + + हे काम स्मरण धरून करावे हे आसीर्वाद

ले. १९०

श्री

१६८४ मार्गशीर्ष वद्य ७

१७६२ दिसेंबर ७

तीर्थरूप सौ मातुश्री बाई व काकू वडीलांचे शेवेसी

आपत्ये कृष्णरायाने चरणावर मस्तक ठेऊन कृतानेक, सिरसां नमस्कार विनंती उपरि येथील कुशल तागाईत मार्गशीर्ष वद्य ७ सत्पमी मुा नजीक हारवडा येथें सुखरूप जाणौन स्वकीये कुशल सदैव लेखन करावयासि आज्ञा केली पाहिजे विशेष वडीलाची आज्ञा घेऊन स्वार जालो तें सुखरूप लस्करांत तीर्थरूपापासी पावलों येथील साध्यंत वृत तीर्थस्वरूप राजश्री आन्याबांचे पत्नी तीर्थरूपानी लिहिले आहे त्यावरून सर्व आवगत होईल सारांश गोष्टी भेटी होतील तो सुदीन आसे सर्वदा आसीर्वाद पत्र पाठऊन बालकाचा सांभाल करीत जावा पत्र दोन महिने जाले आसीर्वादाचें न आले पणें करून सचित आसो तर आसीर्वादपत्री निरंतर सांभालति आसावें बहुत काय लिहिणे शेवेसी श्रुत होये हे विज्ञापना

ले. १९१

श्री

१९८५ ज्येष्ठ शु. २

१७६३ मे १५

सौभाग्यादिसंपन्न वज्रचूडेमंडित अन्नपूर्णाबाई यास

प्रति अमाबाई क्षेम विनती आमचें वर्तमान ता जेष्ठ सुध द्वितीया मंदवासर मुा वाफ-
गाव तुमचे प्रही समस्त सुखरूप असो विशेष वर्तमान या प्रांती मोगलाचा दंगा जाला
याजमुले आमची गावची मंडली बाभुलवाडियास गेली आम्ही सडी मात्र मातबर जागा
आणि तुमचा आश्रय जाणून येथें आलों त्यास येथील प्रकार तर जे समई विनायक-
दासाचा मुकाम येथें ++ गावकरी यानी खडणी केली तो येवज येकदा च यावयाचा
करार केला तेव्हा येथील कमावीशदार विसाजीपंत व भिकाजीपंत व वणाजी टवाला
++++ गला पडोन पैका घेतला +++ कोण्याची अबरू राहू दिल्ली नाही
तेव्हा आम्हास हि तगादा केला प्यादे लाविले अबरूवर गे ++++ णी संकट
जाणून राा ++++ कासीसडे येथे पाई ... स जावयास आले गुरे घोडे घेऊन
जात होते त्यास त्याजला येकव्यास मात्र आम्ही आपल्याजवळ रहाऊन घेतले
कां आम्हाजवळ कोण्ही नाही त्या +++ प्य सर्व वस्तभाव बाभुलवाडियात
आहेत पैकियाची निकड केली तेव्हा त्याच्या हाते राजश्री मोरो नारायेण याचे
विद्यमाने त्यांच्या भरण्यात येवज नग दोन हाजाराची भरती सोनयाची करून
दिल्ली निरखा मन माने तैसा चौदा प्रा धरला आणि खत येकदर मोरो नारायेण
यास करून दिले तेव्हा करार की पटी करून येवज वसूल करून घेतल्या ++
प्यावा या करारावर नग दिले त्यास वेढा उठोन गेला दोन च्यार दिवस जाल्या उपर
खत मोरो नारायेण याजपासून जबरदस्तीने घेतलें आणि कटाला किल्ल्यात ठेविल्या
आहेत त्या हि ++ + आहेत खत घेतले तेव्हा मोरो नारायेण जाा होते
त्याजबराबर आम्ही हि बाहेर निघत होतो त्यास वेसी वद केल्या जागजागा चौक्या
बैसविल्या लुटून घ्यावे येसा मनसबा केला तेव्हा राहावे लागले याप्रकारे येथे
आम्ही कैदे दाखल आहों घोडे देखील बाहेर पाणियावर जाऊ देत नाहीत
परंतु तुमचा आश्रय समर्थ म्हणून स्वस्थ चित करून आहों पत्री विस्तार लिहिता
पुर्वत नाही सारांष कां येथील ग्रहस्तास लेहून आमचा येवज आम्हास पावता होये
ते गोष्टी ++++ गुडियावर यथास्थित केली असती तर खडणीचा येवज वारून सरकार
किफायत हि होती परंतु त्याणी कैसे केले हे न कळे आम्ही हि चौघा प्रा पटी याव-
यास कबूल असता +++ अटकावली आहेत आणि ++++ आहे तो देत नाहीत
ये विशई +++ मान सर्व तुम्हास आहे जेणे करून याचें पारपत्य होये आणि पैका
देऊन बोझी न अटकावीत येसे करावें +++ तुम्हांकडील वृत कळत नव्हते +++
चिंता वाटत होती त्यास तुमचे पत्र बाबूखानाबराबर आले त्याजवरून वर्तमान कळोन
समाधान जाले येसे च निरतर पत्र पाठऊन साभाळ करीत असिलें पाहिजे निघो ज चे

+++ तर घरे वाचली आहेत दाण्याची पेवे वगैरे घरातील वस्तुभावा सर्व नेली पारनेरी ठाणे बैसले आहे ते वो शा गावापासी देखील खडण्या घेतल्या आमच्या गावाजवळ सात हजार खडणी घेतली आता वस्ती होत आहे बाभुळवाडियास काही खडणी पडली नाही तेथे जे गेली ते सुख पावली आम्ही मात्र येथे या सुखात पडिले कलले पाहिजे बहुत काय लिहिणे लोभ असो दीजे हे विनंती*

ले. १९२

श्री

१६८५ फाल्गुन (अजमासे)

१७६४ मार्च

श्रीउत्तमगुण ..... विराजित राजेश्री गंगाधरपंत
स्वामी गोसावी याचे सेवेशी

पोस्ये रामाजी यादव सा। नमस्कार विनती उपर विनती उपर येथील कुशल जाणोन तुम्ही अपले निजानंद सदैव लिहित गेले पाहिजे यानंतर तुम्ही आम्हास घेऊन आलेस त्या समई करार केला की येजमानानी आज्ञा केली आहे त्याजप्रा वतभूक केली पाहिजे त्यासि हिसेव कितेक जो तुमचे आमचे गुजारतीने आहे तो रुजु करावा जो स्वतंत्र आसेल त्यासी रुजु पाहोन काही स्वकीये कामकाज आसेल ते त्वरेने करून श्रीत्रिवक्त्रास जाऊन आटोपून यावे आमचे घरी मुलीचे लग्न सोभायवटी मथुराबाईचे आहे तेथे मी हि सहश्र कामे टाकून येतो सिधीस पाऊन कामाकाजाचा निकाल येजमानास श्रुत करणे त्याचे आज्ञे माफक करून स्वार होऊन येजमानाकडे जावयासि प्रयाण करावे त्यासि मार्गप्रतीक्षा करीत राहिलो परंतु लिहिले आले राजश्री बाजीपंत हि न पाठविले बरे आनकुळ पडले नसेल श्रीकृपेकरून लग्नसिधी जाली राजेश्री घोडोपंतदादा व राजेश्री नाना व राजेश्री आबा व मातुश्री आंबाबाई व येसूबाई सर्वत्र लाहानथोर आली होती उत्तम प्रकारे सारस्ये संपादून समाधाने आज्ञा दितयेस स्वार होऊन गेले लग्नसमुदाय हि फार च होता परंतु ईश्वरे उत्तम प्रकारे सिधीस पावविले तुम्हाकडे नेत्र आमचे लागले होते परंतु मनोदये न जाला बरेवेपणा न होय प्रमाणे राजेश्री साहादाजीपंत बाबा याचे हि शरीरी स्वस्थ सवते व श्रीमत् राजेश्री विस्वासराज यासी घेऊन जावे परंतु उष्णकाल फार याजकरिता संकोच करून राहिले सेवेश निरवगूण केली होती त्याजप्रा यानी हि निभावले याउपर तुमचा काय विचार मजला काय आज्ञा करिता ते आपले सत्ये स्मरण आज्ञा करावी माझ्या शरीराची अवस्था तर पर स्परे श्रुत होईल जर ईश्वर च कृपा करील तर बरे नाही तर काही बरे नाही परंतु आम्ही तर तुमच्या भरवसियावर राहिलो परंतु आम्ही तो नाही म्हणता परंतु अवबल जगतमुखी देसोन येते बरे आमची तर सेवटील बाजी आहे तुम्हास तर करुणा येत

* या पुढे राजसबाईचे नमस्कार व गंगाबाईस आशीर्वाद लिहिला आहे.

नाही उर्दंड अभये वचन किया शफत दीधली परतु आमच्या कपाले तुम्हास निर्दयेता च प्राप्त होती चिरजीव मुलास निरऊन तुमचे हाती द्यावे येजमानाच्या पायावर घालावे परतु विना तुमची चितमुधाता असल्याखेरीज कैसा योग घडतो याउपर तुम्ही भेटीचा लाभ देऊन मुलाचा आकीकार^१ करावा आपले पदरी भलेपण कियावतपण घेऊन निभाऊन घ्यावे तुमच्या आमच्या मुलाची गाठ ये [क]त्र करून स्वामि-सेवा करवावी म्हणजे आमचा हेत मुक्त होतो तुम्हास ईश्वर येस देतो हे जालिया-खेरीज आम्ही धरी कैसे राहावे सर्व प्रकारे येजमानाचे निमित्ये होते येजमान भला आहे परतु बुधीभेद जाली याउपर बुधीचा स्थिरता राहात नाही याजकरता यावे मग वाटेस जे श्री करील ते सुखे करू तुम्हास ईश्वर येश देईल ते खरे म्या कोणे वाटे यावे भेटी कोठे होईल मग जे आज्ञा कराल ते खरी उतर सुत्वर पाा कृपा लोभ आसू दीजे हे विनती

ले. १९३

श्री

१६८६ आषाढ शु. २१

१७६४ जुलै ९

श्रीमंत राजश्री व्यंबकपंतदादा
स्वामीचे सेवेसी

पोा बाजी विठल सां नमस्कार विनंती उपरी येथील कुशल ताा आशाढ शुध ११ येकादसी पावेतों मुकाम नेवासे आपल्या कृपेकरून येथास्थित जाणून स्वकीय कुशल लेखन करीत असिले पाहिजे विशेष आपली आज्ञा घेऊन वाफगांवास आलों तो राजश्री रघुनाथराव भाठ खानदेशातून तेथे आले खानदेशांत माझा जाण्याचा विचार आपणासी बोलिलों च होतो त्यास यांची गांठ पडली यावर यांचे मते तेथून ईदूर जवळ आहे राजश्री लक्ष्मणरावजी बराबर जाऊन मातुश्री बाईची भेटी घेऊन यांचे मागील दुसाला हिसेच दाखवावा फडशा जाल्यास करावा अथवा श्रीमंत राजश्री तात्यांचा उजूर केल्यास पुढे सारें मंडलयेका जागा जालियावर फडशा होईल येसे कितेक प्रकारे सांगितलें त्या राजश्री रावजीपंतबाबा पारनेरात येणार होते आले असतील म्हणून त्या च मार्गे आलो तों बाबा आद्यापि पुण्यांत च आहेत यास्तव हें पत्र सेवेसी लिहिलें आहे खानदेशांत जातो तेथून इंदुरापावेतों हि जावे लागेल त्यास राजश्री भाऊ विनंती करितील तरी येक पत्र मातुश्री बाईसाहेबांस स्वदस्तुरचे अवस्यमेव लिहून पाठवावे की सर्वप्रकारे कैलासवासी हरीपंतबाबांच्या श्नेहावर दृष्टी देऊन यांचे चालवावे पदिला हिसेबाचा फडशा करून पुढे यांजवर लोभ करीत येसी कष्टापर वाक्यें लिहावी आणि

१ आकीकार = अंगिकार. २ कियावतपण = कियावतपण, खरेपणा.

या च प्रकारे राजश्री रावजीपंत बाबांचे हि येक पत्र येसी जरूर जरूर पाठवावीं आतां दादांमागे यासि सर्व भरवसा तुमचा आहे तुमचे सोबती होते आपणवडील आहेत यांचे व्यंग दिसलियास दादा स्वर्गी तुम्हांस हांसाठी लोभाची वृद्धी करावी हें विनती

ले. १९४

श्री

राजश्री बाजीपंत गोसावी यांसी

अखंडितलक्ष्मी अलंकृत राजमान्य

श्री वेंकाजी करंजे दडवत विनती उपरी येथील कुशल ता छ २१ साबान मुा निवगाव जाणोन स्वकीये लिहीत गेले पाहिजे यानंतर तुम्हांसी करार केला होता त्या प्रा तयार होऊन मौजे मजकुरास आलो साल गुदस्त साठी हजार समारंकरसद दिल्ली म्हणून कमाविसी चे गावी खर्चास पाहिजे याकरिता दोन हजार सो वसूल घेऊन उदईक स्वार होउन तुम्हाकडे यावे तो धनसेटी भाऊनी सरकारचा ढालाईत पा त्यावरून आम्ही श्रीमंतास व राजश्री नाना फडणीस यासी पत्रे लिहून राघोब दावल भगत पा त्यानी दरबारास जाऊन फडनीसांजवल लाखोटे दिले तो धनसेटी भाऊनी बातमी लावली च होती ते हि दरबारास गेले नाना फडनीस यांजवल कानी काये सांगितले हे न कले त्यानी राघोबाचे मागे ढालाईत लाऊन दोन हजार रुपये वेकोवाने घेतले आहेत ते माघारे देणे म्हणून आटकेत ठेविले आणि आम्हांस राजश्री मल्हारजी होलकर व गंगाधरपत तात्या याणी आसरा दिल्ली म्हणून श्रीमंतांकडे जातात याकरिता सखोजी जगथाप सासवडकर यासी पत्र मो की वेकोबा करजे निवगावी आहेत त्याजला घेऊन पुण्यास येणे त्याजवरून आम्ही पुण्यास जाऊ परतु तुम्ही राजश्री तात्या यांजला उत्तम प्रकारे बोध करून श्रीमंत राजश्री दादा यांजवल वर्तमान सागोन श्रीमंत राजश्री रावसाहेब व नाना फडनीस गाजला पत्रे घेऊन पाठवावी की धनसेट व वेंकाजी करजे यांजला आम्हाकडे पाठऊन देणे आणि राघोबा दावल भगत बसविला आहे त्याजला सोडणे दोन हजाराचा तगादा न लावणे येणे प्रो पत्रे घेऊन खामखा या गावास येक पत्र सरकारचे जे अमातन येवज असो देणे उभयेतास येक रूपाया न देणे येसी पत्रे घेऊन पाठविली पाहिजेत* आमची सर्व भिस्त तुम्हावर आहे ज्या प्रो श्री सिधेस्वरी बालिला आहा तेनप्रा करावे येविसई तात्यास व रा रामचंद्र गनेस व दूदोबा गोसावी व सुभेदार यास लिहिले आहे आम्ही तर फाशात पडलो आहो फाशातून पार

* येथून शब्दपर्यंत अक्षर वेंकाजी करंजे यांचे.

पाडने तुम्हाकडे आहे यद्दसे करावे जे तीर्थरूप कइलसी तुम्हास न हस्त फार काये त्याहावे बहुत काय लािा हे विनंती.

ले. १९५

श्री

१६८७ वैशाख शु० ५

१७६६ एप्रील २५

पौ छ १२ जिल्हाद

श्रीमंत राजश्री

तात्या या [सी]

प्रती श्रीविष्णुभक्त तुलसीराम बैरागी वास्तव्य इंद्र कुतानेक आसिरवाद उपरि येथील क्षेम ताग वैशाख शुभ ५ + + कुशल जाणोन निजानंद वैभव लेखिकास आज्ञा केली पाहिजे विशेष दिवस जाले या मार्गे येतील दर्शण घडेल म्हणून मार्ग प्रतिष्ठ करीत होतो परंतु लाभ न घडला याजवरून चित सापेक्षित आसे पुढे ज्या वेळेस घडेल तो सुदीन आसे आपण यावे तरी मजल दर मजल फौज गेली आता येणारा समागमे + + + + ल्हून सतोशविले पाहिजे + + सावळदास बैरागी आपल्या संनिध आले आहेत हे आमचे आवश्यक आहेत हे आपल्या संनिध वर्तमान निवेदन करतील त्यावरून ध्यानास येणार या + + + साहिता करून ताकीदपत्र आज्ञा केले पाहिजे आपण + + प्रतिपालक आह्मांत करिता ताकीदपत्र दिले पाहिजे श्रीरामनवमीचा प्रसाद लालदास बैरागी समागमे पाठविले आहे प्रा होईल विशेष काये लिहिणे + + शुभचिंतक आसो कृपा आभिवृधी करावी हा आसिरवाद

ले. १९६

गोविंदाचे आन्याबास धावण बघ ९ मुा नजीक भाडेर येथुन पत्र :-

इकडील वर्तमान तरी प्रस्तुत वोडसे प्रांतातील गडयाचे पारपत्य होत आसे तोफा सुरजे- हून आणिल्या पाचा रोजा दाखल होतील दतियाबालियाची मामलत जाली प्रस्तुत बालागढीस मोर्चे लाविले आहेत लवकर च घेतील वोडसेवाला राजा मृत पावला गढी घेतली यावर वोडसीबालियाचा निर्गम कसा होतो पाहावे आयाप त्याजकडील कोणी आले नाही निर्गमास आल्यावर ग्वाल्लेर प्रांती बंदोबस्तास जावेसे आहे दुसरे विजयादशमी जाल्या पठाण रोहिले याचे पारपत्य येजमानास करणे आवश्यक आहे इदुरी राजश्री आपाजीपंत भाऊ पा तीन च्यार हजार फौज ठेऊन राजश्री बाबासा- हेबास रवाना करून शाहाजी दाभाडे व तुकोजी खेणे याचे मनास आणून बंदोबस्त करविला आसे (इत्यादि ... ..)

ले. १९७

श्री

तीर्थरूप सोभामयादिसंपन्न मातुश्रीबाई

वडीलाचे सेवेसी

आपले सदासिवाने चरणावर मस्तक ठेऊन सां नमस्कार विनंती येथील कुशल ताा पौष शुध १४ पावेतो मुकाम व्याहमाडवे येथ्यास्थित जाणून स्वकीयें लेखन करीत आसिले पाहिजे विशय आम्ही चांदवडाकडून कालेगांवावरून नेवासियाहून येथे आलो श्रीची समाराधना येक दो दिवसात आबडास जाऊ + + + ताकडे लस्करात जावयाचा उ + + + + परंतु गणेगांवकर अनदराव गरुड + + + गरुड व भिकाजी गरुड व मधाजी गरुड व नि + + + व कर व त्रिबकराव गरुड व मुगटराव जगथाप व उमाजी वागजकर कोलगांवकर वगैरे सिलेदार व राजश्री जीवनराव आथाप आले नाहीत दाहा बारा दिवसाचा करार करून गेले त्यास येक मास होत आला आथाप न आले दहीगावीहून पत्रे हि वडीलाकडे पाठविलीं ते पावली च आसतील बहुतकरून आज उदर्दक आम्हापासी दाखल व्हावे येसे आहे परंतु न कळे सिलेदार भाई सुस्ताई करून दिवसगत लावितील यास्तव आपण ताकीद निकडीने करून सत्वर सिलेदार मजकुरास पाठऊन द्यावे उतर प्रांतातून तीर्थरूपांची व श्रीमंत राा सुभेदारांची पत्रे आली ते बजिनस आपणाकडे पाठविली असेत पाऊन आक्षरशाहा वर्तमान कलल यानंतर पत्रे आम्हाकडे तीर्थरूपांची व येजमानांची पाठऊन द्यावी आम्ही हि तिकडे जात च आर्हीत देखली बुध्ध केली जाईल सर्व भगवतसता प्रमाण आसे त्याहीवर वडीलाचे आसीर्वादे कल्याण च आहे चिंता किमपि नाही श्रीमताचा व भोंसलियाचा आयाप मुकाबिला जाला नाही बहुतकरून सख्य च होईल येसे आहे इतकियावर काये घडोन येईल तें पाहावें त्यावर येदाचे साल माहा कटीण दुष्काळ + + + दिसोन येतों उतर प्रति जाणे जां + + + + च आहे कदाचित देसी राहाणे + + + + वगैरे धान्य खर्च बहुत लागेल वडीली ध + + + हास जपावें पत्रे आली ते पाहून तांबडतोव दुसऱ्या माणसा बराबर पाठवावे लस्करचे जासुदास घराचा वोढा आहे जाऊन घरीं बस्तील यास्तव ती पत्रे दुसऱ्या माणसाबराबर पाठवणे जासुदास जाब तुम्हीं आपला देऊन मजकडे पाठवणे बहुत काय लिहिणे लोभ कीजे हे विनंती

राजश्री मोरो रामचंद्र व बाबुराव बचाजीस नमस्कार भास्कर जिवाजीच्या कामाविशीं लिहिले तरी स्मरण धरून लिहिल्या प्रो तगाथास न चुकावे बहुत काये लिहिणे हे विनंती

१७२

चंद्रचूड-दफ्तर.

ले. १९८

श्रीशंकर

१६८८ श्रावण शुद्ध ८

१७६६ आश्वि १३

पौ छ ६ रोवळ

मुा सबा सितैन

विनति उपरि राजश्री त्रिवक्त्रपंतदादा व येसवतराऊ गंगाधर यासि उपरि पहिले कागद आम्ही लिहिला मागून आमचे मानस* इदुरीहुन आली छ १० स + वर्तमाण आल की श्रीमंत दादासाहेब याची गालेरवर छोवनी जाली श्रीमंत मालराउ होलकर व तास्यासाहेब यासि आज्ञा दिधली की इदुरास जाण ते तेथून स्वार जाले आठ दाहा दिवसामधे इदुरास दाखल होनार याकरिता आपनास कळाव याकरिता लिहिल अस बहुत काय लिहिण हे विज्ञापना

* मानस = माणसें.

ले. १९९

श्रीमोरया

१६८९ आषाढ वद्य ६

१७६७ जुलै १६

श्रियासह चिरंजीव राजश्री माधवराव यासि गंगाधर येशवंत असीर्वाद उपरि येथील कुशल ता आषाढ वा ६ शशी गुरुवार मुा नेवासे जाणून स्वकीय कुशललेखन करीत जाणें विशेष तुमची पत्रें आली तें पावत गेली त्याची उतरें येथून वरचेवर रवाना जाली आहेत ते पावताल सांप्रत मातुश्री बाईसाहेबांस पत्र लिहिलें आहे व राजश्री विष्णुपंतानी लिला आहे ते पाठविली आहेत येकांती आक्षरशा वाचून दाखऊन उतरें लौकर पाठवणें तेथील वर्तमान आनेक रीतीचे परभारें ऐकतो आणि तुम्ही कांही लिहीत नाहीं तरी येसें न करणें रात्रदिवस सावधतेनें राहून होईल वर्तमान ते दिनचर्येचे वरचेवर लिहून पाठवीत जाणें बहुत काय लिहिणे हे आसीर्वाद.

ले. २००

श्री

पौा छ०२५ माहे सफर

श्रीमंत राजश्री

तात्या

स्वामीचे सेवेसी

सेवक चिमाजी नारायेण कृतानेक साष्टांग नमस्कार वितंती उपरि येथील कुशल ता श्रावण वद्य पंचमी मुकाम श्री अवंतिकापुरी जाणून स्वकीय कुशल लेखन करावें विशेष आपण पत्र पाठविलें तें पावले समाधान जालें येसें च निरंतर पत्र पाठऊन सांमालीत आसावें येसीयासी आम्ही इकडे राहून आपलें सेवेशी राजेश्री विठल कृष्ण पाठविले आहेत त्यांवर ममता करून पागेच्या खर्चाचा परांन्वघेत जावा आपल्या सिवाये लस्करांत अश्रये कोणाचा नाहीं कर्जवाम त्यांस

मिलनार नांही ज्या गोष्टीने आमचा निभाव होये तो अर्थ करावा लस्करांत माहागाई बहुत आहे आणि कर्ज कोटे मिलत नांही याजकरिता पंत मारानिले याची तारांबळ होत असेल सारांष त्यांची तारांबळ होत नसेल तो अर्थ करावा आपण वडील सर्व गोष्टीने आहेत राजश्री माहादजी सिंदे याजकडे आमची सोये वनून येत नांही पाहिल्यापासून त्यांचे संग्रही आहेत येकायेकीं आम्ही आपल्याकडे आल्यास त्यांसी विशमता दिसोन येईल म्हणून हा काळपर्यंत त्यांजपांसी राहिलो परंतु निर्वाह होत नांही आपली स्वारी जयेपुराकडे गेली आहे राजेश्री माधोसिंगाकडील वकील येऊन करारमदार मामलतीचा करतील त्यास आमचे मानस कां त्या प्रांती आपल्या सरकारांत माहाल येतील तेथील येका माहालचे कामकाज सांगावे आपण चितावर धरून सनदपत्र आमचे नावे करून घ्यावीं आणि आम्हांस उतर लिहून पाठवावे त्या प्रो राजेश्रीचा दिवस करून आपल्या सेवेसी येऊं चों कडील आश्रये तुटले सांप्रत्य भरवसा आपला आहे निभाव करणे आपल्यास आहे बहुत काये लिहिणे कृपालोभ असो दीजे हे विनंती

ले. २०१

श्री

गऊ ब्रह्मनप्रतिपालक निराआधारियास आधार श्रामंत राजश्री तात्या साहेब यांसि

प्रीती असरीत अनंत राम गुगरे आसिरवाद उपरि येथील जाणून स्वकीये लिला गेले पाहिजे या नंतर आपली आज्ञा घेऊन स्वार जालो ते प्रयागांस सुखरूप पावलो आपण व राजेश्री कासीबा बोन्हाळे व तुकजी होळकर व आनंदराव सितोले यांस स्वस्ती श्लेम पावलो चिता न करण आपण खर्चास दिल्ल त्यास दर सेकडा ह्या १३ तेरा प्रा हुडनावल गेली बरे + + स हि परामृश करनार समर्थ आहेत सर्व निरव्हा करन आपल्यास आहे कलल पाहिजे बहुत काय लिला हे विनंती

राजश्री वापु व राजेश्री माधवराव यास असीरवाद लिला अर्थ परसीजे कृपालोभ असो देणे हे विनंती.

वेदमोर्त राजेश्री सकमभट व रामभट व जैरामभट यांस सां नमस्कार लिला अर्थ परसीजे कृपालोभ असो देण आपले येजमानस विनंती करीत जाण आपण आपले आहेत कलल पाहिजे हे विनंती

ले. २०२

श्री

पो १६८८ चैत्र शुद्ध ७

१७६७ एप्रिल ५

राजश्रिया विराजित राजमान्य राजश्री गंगाधर येशवंतस्वामी गो यास पो रघुनाथ बाजीराव नमस्कार विनंती उपरि येथील कुशल जाणून स्वकीये कुशल लिहीत

जाणे विशेष मालराव होळकर यास फाल्गुण वद्ये द्वादशीस देवाज्ञा जाली म्हणून रा।
सदाशीव गंगाधर याणी निवेदन केले।

पौ छ ५ जिल्हाद मुा ईदूर *

ले. २०३

श्री

१६८९ माघ शुद्ध १३

१७६८ ज्यानेवारी ३१

अखंडितलक्ष्मीआलंकृत राजमान्य राजश्री

तुको महिपतराव गोसावी यासि

सेवक माधवराव बलाल प्रधान नमस्कार सुा समान सितैन मया व आलफ
आपाजी पाटील मौजे गोदी पो आवड याणे हुजूर विदित केले की हणवंतराव
निबालकर याही नारो मल्हार यास आणावयास अवधूत रघुनाथ स्वार-देऊन पाठविले
ते मौजे मजकुरी येऊन ठिकाण लाविता न लागे तेव्हा गावचे पाटील कुलकर्णी धरून नेऊन
जबरदस्तीने तीन हजार रुपये घेतले याकरिता औरंगाबादेचे मुकामी राजश्री हैबतराव
याजपासी जाऊन हटकिले ते समई सदरहू रुपये बांडास गेलियावरी देवितो म्हणोन
कबूल केले परंतु आद्याप देत नाही म्हणोन याजवरून हे पत्र सादर केले असे याचा
वाजबी अबज असल्यास हैबतरायास सांगोन देवावा + जाणजे छ १० रमजान बहुत
काय लिहिणे

लेखन

सीमा

* ही नकल आहे, अस्सल पत्र नव्हे.

+ येथून अक्षराचें बळण निराळें आहे.

National Library
Calcutta.

सूचि.

(आंकडे पृष्ठांक आहेत.)

अ
अजमगड ११६
अनंतराम गुगरे १७३
अनंदराव अन्या १२७
अनंदराव गरुड, गणेशावरकर १७१
अन्नपूर्णाबाई (गंगोबाची थोरली बायको) चें चि०स पुण्याच्या जाळपोळीचढल बेदिलीचें पत्र ७५;-
चि. दादाजीस सावधगिरीचें पत्र १५८ व सचार्स रु० पाठविणेचढल निऊडीचें पत्र १६२, १६३; -माईस जुन्नर येथें मोंगलाच्या त्रासाचढल येण्याचें तातडीचें पत्र १६४
अफतरहीम रोहिले १२७
अमाबाईचें अन्नपूर्णाबाईस इलाखीचें पत्र १६६, १६७
अमृतराव साहेब ३
अलस गुंजोटी १२८
अवंतिकापुरी १७२
अंतरवेद ११५
अंताजी त्रिंबक कमाविसदार प्रो चांदवड १५५; .-याचें दादाजीस वेरुळच्या पाटिलकीच्या हकिक्तीचें पत्र १५६
अंताजी माणकेश्वर ९०
अंबड पो ४, ५६
अंबड-आंबाड मोजे ६०, ९३, १४९, १७१

अंबडापूर १६३
आ
आठवड्याचा बाजार ८५
आजनुजे १२९
आदवानी प्रांत १०८
आनंदराज ४५
आनंदराव सितोले १७३
आनंदवली १४२
आन्याचा (सदाशिव गंगाधर पहा) १३३, १४९, १६३, १६५
आपाजी पाटील १७४
आपाजीपंत भाऊ १७०
आपाजी राम ५८
आबाजी ना. वानवले १५३
आलेगांव १३१
आवसे (मोंगलाईत बेदर प्रांती) ७०
आविधाचा राजापुरावरी मुक्काम ६८
आहिल्याबाई होळकर ६९, १३४, १४२
१४६ -चें मालेरावास खुभेदाराच्या मृत्यूनंतर पाठविलेलें धीराचें पत्र १०१
आहीर १४१
इ
इंदूर ९३
इंद्राई ३२, ९२
इंद्रोजी कदम ३२
इंटाये ककुंद ४८
उ
उदाजी पवार ४६

उदाजी लांबहाते ११३

उदाजी सितोले २९

उमाजी वागजकर १७१

उरळी १२९

औरंगाबाद ४७

क

कट्रोऱ्याची स्वारी (शके १६९३ अ०
अषाढ ते पौष) १

कडेवलीत पो ५, १५४

कनीराम नामजोग ११५

कनीराम (य) १२१

कनेरसर मौजे ४, ५, ६८, ७२,
१५२, १५३; -चे जैतिष कुलकर्ण-

पणाचे निमं वतनपत्र (बाजी व
गंगाधर यशवंत यांस) १८, १९; -
येथील पेवेलूट ६८

करंडा (रघोजी-जानोजी भोसल्याचा
सरदार) ७५

कलबुर्गा ७६

कलापा आपा नगरे १२८

काकू (पार्वती-गंगोबाची धाकटी
बायको) ६५, ६६, ६८, ६९

काटली-मौजे १३१

कातरड मौजे १५२

कालेगांव १७१

काशीक्षेत्री चंद्रचुडांचा वाडा ८

कासम अल्लीखान ८३

कासीबा बोन्हाडे १७३

कासीबा वीर १६५

किनगांव खुद १६५

कुऱड मुंडे, महामुनी गोपीनाथ बाजकडे
दिल्हे १३०

करस १४८

कुमेरी १४५

कुरंभा १०७

कुसुंदवाड ३६

कुलकर्णपणाचे तेरा मानपान हफ १५, १६

कुसाजी गोविंद ७५

कुसाजी पाटील याचा उपद्राप १५७

कुसुमचंद मोताराम ३३

केशव बाजीराव चंद्रचूड-जोसी कुल-

कर्णी मौजे निंबगांव १०

केशोराव पंडित अभिहोत्री १५०

केसुंदे मौजे ८

केसो गोपल ५४

केसो माहादेव १३७

कोडग प्रांत १०९

कोतुल ९३, ११७, १४३, १६०

कोनंचे मौजे ७

कोन्हले को १५४

कृष्णराव १२९

कृष्णराव गोविंद १५०

-चे बाजीपंत मामास हकि कतपत्र ८०

कृष्णराव गंगाधर -गंगोबातात्यांचे धाकटे

पुत्र ४ १, २, ३, १०, १२२,

१३९; -यास तुकोजी होलेकरांनी

मो केसुंदे गांव पुनः दिला ८

कृष्णराव बापू ५३, १६४

कृष्णराव बलाल (पेशव्यांचा मोंगला-

कडील वडील. हे गोविंदराव काव्यांचे

वडील) १०५

कृष्णाजी केशव ५८

कृष्णाजी हरि केतकर ३५

ख

खडकी मौजे ७

खरपुडी मौजे ३९

खंडमट चितळे ३४

खंडागले ९३

खंडेराव रुष्ण (रुष्णराव गंगोबांचे पुत्र) १, १०

खंडोपंत आलेगांवकर ३४

खंडो बचाजी कुलकर्णी -साक्ष ५५

खंडो बालाजी कुलकर्णी को कोहेले-साक्ष ४१

खंडो मोरेश्वर-कांचन किल्याचे फडणीस ३१

खंडो मोरेश्वर मडजोगी, जोती कुलकर्णी मौजे पिंपलगाव साक्ष ४१

खंडो यादव १५४

खानदेशचा घाट १४३

खेची १४६

खोलापूर ९४, १०३

ग

गजसिंगरोड ७९

गजोगांव मौजे ५, १५३, १५४

गजेश खंडो घटके १०

गजेश दीक्षित खरे ३४, ३७, ३८, साक्ष ४१, ११५;

गजेश दीक्षित पौंडीक खरे ४६

गजेश नारायण ८०

गजेशपंत कुलकर्णी -वाकगांवच्या बाकी-बद्दल ओलीस १३१

गंगाजी मुटे १५०

गंगापा कोठवले १३१

गंगेश्वर यशवंत चंद्रचूड, १०, ३५, ३८, ३९, ४२, ४३, ४५, ४६, ४७, ७३ ७९, १२१, १२७, १३०

-यांस निकडीचे निर्मंत्रण पत्र ५९;

-यांस बाजीराव बलाल यांचे पत्र १६

-चा दोष; -सर्वस्व अपहरण व बंदी,

-मुक्ता- १; ४; -अपराधाचा दंड;

-यांजकडे नेवासे व बहिरववाडीची सरदेशमुसी येते ३९;

-यांस को व्याहामाडे व प्रो हिंवे येथील मीकासा ५६;

-मार्कंडेय किल्याचे सबनीस ३०;

-चे सखाराम बापूवर उपकार- १;

-यांजकडे कमाविशी असलेल्या गांवांचा मख्ताहिरोब १२२;

-यांचे वे० रंग जोसी जुन्नकरांस राजकारणनिवेदनपर पत्र ९५;

-यांस इंदूरच्या रामनवमीचा प्रसाद येतो १७०

-इंदुरास परत जातात १७२

-मल्हारराव होळकरांची फडणीसी ११३

-चा साजगी येवजाचा हिसेब ३३

-च्या त्रिगलपूर गांवाबद्दल ताकीदपत्र २७, २८

गा जुद्धासा ९१

गालणा प्रा १५६

गांगबा ९

गिलज्या १२७; लाहोरप्रांती २५

हजार फौजेसह येतो ५७;

गुडगुटे. १०८.

गुरबकश कासीबा ७९

गुरबापा खलगे १२९

गुरमकोंडा किल्ला १११

गुंजास १५३

गुंजेटी ७०

गोंदी मौजे ४, १४४, १५३, १७४

गोपालजी रोटकर ४५

गोपाल भास्कर १२६

गोपालराय मिरजकर ६३

गोपालराव १०८, १०९

गोविंद केशव १२३, १२४

गोविंद रुष्ण कमाविसदार सं० उदे-
पूर ८९

गोविंद जासोजी गुरव १५७

गोविंद बलाळ ११५, १२१, १२३ खेर=

गोविंदपंत बुंदेले शांशी ४७

गोविंदराम कारकून १६०; -चें पत्र ७५

गोविंदराव बाजी -राजदेहर किल्याचे
सयनीस ३२

गोविंद बाजीराव चंद्रचूड-जोसी कुलकर्णी
मौजे निधगांव १०

गोविंदराव सत्ताजी ३४

गोविंदराव बुळे ४४

गोविंद विश्वासराव ९०

गोविंद सामराज १४१, १४८

गोसासी- मौजे ४, ६८, ७२; १५२

१५३; -च्या ज्येतिषकुलकर्णपणाचें
वतनपत्र (बाजी व गंगाधर येशवंत)

१८-१९

गोहद ७८, ९३, १४६

-बाल्याचें पारिपत्य ९५

-बाल्याची जाटास विनंती १४१०

-च्या मोठ्याबद्दलची खंडणी दहा

लक्ष १०८

गोरे शामरे १२४, १२५

घ

घाटमाथा ७४

घोडेगांव १४९, १५०

घुस्त्रणेश्वराचें- इनाम रु. ७५ १५७;

-देवालय मालोजीराजे

भोसले यांनी बांधलें १५७;

-देवाल्याचें काम १५७

च

चमेलवर जाटाची स्वारी १४०, १४१

चवर पाठे १२४, १२५

चंदेरी १४६

चांदवड ३०, ३१, ३२ किल्ला ७५,
१३७, १५६, १७१

चांभारगोदे गांवची मोगलानें वाताहत
केली १२८

चिमणाजी खंडेराव मेढजोगी-साक्ष ४१

चिमाबाई शिंदे-महादजीची आई-ईचें
गंगोबास पत्र ९१

चिमाजी नारायण १७२

चितो रुष्ण ९०

चितो बिठ्ठल रायरीकर ९४

चैनराय दुर्ग ११२

चोरांची धरपकड १६१

छ.

छडीरले-कसवें १२२

ज

जउलके बुद्रुक-मौजे १५२, १५३

जगजीवन पवार ६७, ६९, ७७

जनकोजी बाबा ५६

जनकोजी शिंदे-तोतया-याचें गोविंद

रुष्ण कमाविसदारास पत्र ८९

जफतगांव मोकले करण्याबद्दल पत्र
६७, ६८

जफतीची उठंवीबद्दल ताकीद १६३

जयनगर ११५, १२७

जयपूर १२७, १७३

जयार्जी शिंदे २५, २६, ३०

जयराम सोताराम मेणे-पंचमहाडकर ४३

सूचि.

जलदुर्ग १३३

जवाहिरसिंग जाठ (जोहरमल्लाचा भाऊ)

१३९, १४६

जंयामधील चूक ६५ (टीप)

जंयु ८१

जासोरी ८०

जाठ-चा दंगा १४०, १४१

-नें कालपास ठाणें दिलें १४१

जानकुबाई कदम ४४

जानवा ३०

जानराव बाबले १२७

जानोजी ढमढेरे २९

जानोजी भोंसले ८२, ८३, ९३

जामसेड १४२

जासनैर पो १६३

ज्याहानाबाद=दिल्ला १४६

जिजाबाई-कोल्हापुरकर संभाजी राजाचें
कुटुंब ३६

जिवाजी धार्यवर ८८

जीवनराव ९४, १७१

जीवाजी पवार-चें गंगोबास पत्र ८१, ८२

जुन्नर ४, १५२, १५३

जेजुरी येथील तळ्याचे काम ५७

जोसपणाचें तैरा मानपान हक्क १५, १६

झ

झरी को १२८

झांशी १४१, १४३

ट

टोके येथे श्री. दादासाहेब व रावसाहेब
यांचा मुकाम १५७

ढ

ढमढेरे १६५

त

तरवडे मोजे १५२

तलेगांव ६८, १६३; -कर माहाजन ९

ताराबाई आईसाहेब ३६, १५७

तालगांव ११५

तुको गोर्बिंद हवालदार ११

तुकोजी सेणे १७०

तुकोजी होळकर-८, १२७, १७३*

तुलजाजी भागवत १३१

तुलजाजी सुभानजी हाडे देशमूस देश-
पाडे सार जुन्नर ११

तुलसीराम बैरागी-इंदूरकर-१७०

तुलापूर १४२

त्रिगलपूर मो २७, २८

त्रिंबक कोंडदेव ३४

त्रिंबक नाईक भाकरे १३६

त्रिंबकपंत दादा १३४, १६८

त्रिंबक मुद्गल १५०

त्रिंबक रघुनाथ कुलकर्णी १२६

त्रिंबकराव कमाविसदार प्रा पंचपाहाड ४४

त्रिंबकराव गरुड १७१

त्रिंबकराव सिवदेव ८०

त्रिंबक विनायक १९, साक्ष ४१,
सुभेदार १४९

त्रिंबक हरि देशपांडे ११

थ

थालनैर पो ५१

द

दुतिया १४१-बाल्याचा वोडसे प्रांती
जय १७०

दुमाजी माहाडिक ४४

दुमाजी पा गायकवाड- (सं. गायकवाड
घराण्याचा मूळपुरुष) १३

दहिगांव मोजे ५, १५२, १५३,

१६०, १६१

दहिठण (दयेठन) ८१

दहीहोडे १०२

दर्यापूर ९४

दाजी सामराज ३८

दादाजी गंगाधर २, ३, १०, ७०;-चे

पुत्र माधवराव मृत्यु ११;-यांस बाजी

विठलाचे भोसल्यावरील स्वारी प्रक-

रणी पत्र ९२, ९३

दादासाहेब १;-स्वारी ६१

दादूखान ठोके याचा तंटा १५६

दादो बच्चाजी कोरालेकर कुलकर्णी यांचा

कर्जाबद्दल तंटा ८२

दादोबा गोसावी १६९

दादो माहादेऊ कुलकर्णी-मो साकुर

साक्ष ४१, ११३

दाभाडी १५६

दिल्ली-कडील हकिकत १३९;-चा वजिर

व बादशहा यांचा तंटा-४८; ज्या

वेळ्यासंबंधी पत्र ५७

दुधाले १२८

दुबदल ४७

दुलमराम ८३

द्वेगनूर १२८

देडगांव १६१

देवदुर्ग १०८

देवरी १२३;-चे गढीचा तंटा १२३-

१२५

देवळाली मोजे ४७, ८०

देविदास दुलीचंद ११५

देविसिंग सिलेदार ४५

ध

धनसेटी माऊ १६९

धामणगांव १५०

धुंदेखान १२७

घोडप १, ९२

घोंडभट सुदाम ६

घोंडाजी नाईक नवाले ३५, ७५, ८०

१२१

घोंडाजी हरबाजी नाईक- दिल्लीकर

४२

घोंडो दत्तात्रेय ८०

घोंडो पद्माजी १४८

न

नजीबखान १२७, १३९, १४६

नरवर (माळव्यातील शिंद्याच्या गज्यां-

तले एक शहर) १४१, १४६, १४७

नरसिंगराव गंगाधर-प्रयागकर ७९

नरसिंगराव जाधव-दहिठणकर ७१

नरसिंगराव नीलकंठ-प्रांत घोडा १५०

नरसिंगराव विनायक चंद्रचूड-जोशी

कुलकर्णी मो निंबगाव १०

नरहर लक्ष्मणराव ६१

नलदुर्ग (मोंगलाईत तुळजापूरच्या ईशा-

न्येस २० मैल) १३३

नवलसिंग गुजर १५२

नवाब अहमदखान पठाण ४८

नवाब कासम आलीखान बंगाल्याचा

सुमा ८३

नवाब निजामदौलाची भेट १०४

नवाब व इंग्रज यांचा सलोसा, इंग्रजांची

चढ १०७

नाना फडणीस २, ३, १५८, १६९

नायेगांव मो-येथें चंद्रचूडांचा वाडा ८,
१३७, १४४,

नारायणजी बाबर १४९

श्री नारायणरावांची जेजुरीयात्रा ९२

नारोपंत नाना ९३

नारोचा १३०

नारो बाबाजी १५८

नारो मल्हार १७४

नारो शंकर ६३

नारचंदी (च्चारास सालिना थावयाच्या
वेतनाची तिजारी सुमारे रु. १००)
५३, ६१; -याद ८५, ८७

नाहली १५०

निजाम अली १३१; -ने शके १६८५ त
पुणे जाळले १३१

निचगाव ३, ४, ५, ६८, ७२, १५२, १५३,
१६३, १६९

निचदेहारियाचा घाट (अहमदनगरा
जवळ) १६४

निंबालकर ९३

नेणणे परगणे २६

नेवासे को- बुद्रुक ४, ५, ३९, ९३,
१५२, १५३, १६०, १७१

न्याहारसिंग जाट १४६

प

पंढरपूर-येथें चंद्रचूडांचा वाडा ८

पंचमहाल (मोंगलाई जि० गुलबर्गे)
१०४ १५२,

पंथमेळ ४२

पंढर १४६

पंढारवाले १४१

परतापपूर मौजे १२२

परमाजी डमढेरे ४३

परशराम किसनदास ११५

परशराम सितोले २९

पागेचें वर्तमान १४०

पाटण (पटणिय) ७९

पानपत्त-दुसरे ६६

पारगांव १६५

पारनेर १६७, १६८

पार्वती (गंगोबाची धाकटी बायको
काकू) ७५

पारोले ९२, १४३, १५४

पालापूर ९३

पांडुरंग व्यंकटेश जोशी कुलकर्णी-
क्षीरसागर, मौजे वाकगांव ९

पिपलगांव अलवा १४९

पिपलंद टाकली, मौजे १०१

पिराजी डमढेरे-बावाळचे मुतालीक किले
चांद १३ ३२

पिराजी नाईक १६३

पुणे ३, १३१, १३४

पूर मौजे ४, ५, ७२, १५२, १५३ -
येथील पेवेलूट ६८

-येथील जोसकुलकर्णपणाचें वतनपत्र
(बाजी व गंगाधर यशवंत यांस)

१८-१९

पुंरंद १, ७४

पेशवे व मल्हारजी होळकर सुभेदार
यांचे सौरस्य ४७

पैठण १३२

पोखणी मौजे

पौडिक गणेश दीक्षित सरे १४३

फिरंगी ८३, १०७, ९१, १४६

फिरंग्याची अवाई ९१

फुलमरी १४५

ब

बस्ताजी सिंदे ६७

बच्याजी विश्वनाथ १२९

बजाजी रंगनाथ ७८

बजाजी पोवार ५५

बटाला ५७

बडे साहेब ११

बणाजी टवाला १६६

बराणपूर १४४, १५५

बसालत जंग (निजामअलीचा भाऊ-
अदुबानीचा नचाब) १६९, ७०बहिरववाडी कोठा ३९, १२२, १५२,
१५४

बहेरो अनंत १४६

बाई-(मातोश्री गोपिकाबाई पेशवे, भिकाजा
नाईक रास्ते यांची मुलगी २, ३, ७,
८, ९, ते १२, १०४

बाजीपंत गोसावी १६९

बाजीपंत भाऊ १२८, १३७, १४५

बाजीपंत मामा १३२, १६१

बाजी माणकेश्वर ३८

बाजी यशवंत-गंगोबाचे थोरले बंधु ७,
८, ३४;-यांचे गंगाधर यशवंत यास
फारकत पत्र ४०

बाजीराव पेशवे (दुसरे) १०

बाजी विठल-यशवंत गंगाधराचे मामा व
सखाराम बापूचे परम इष्ट १, २,
१३४, १४३, १५४, १६५, १६८;
-देव, मोकदम मौजे दहिबडा १०

बाजी शामराज १४५

बानाजी प्रभुस ४४

बानाजी मतकर ४४

बापूजी उद्दवाचे गंगोबा तात्यास पिंपल-
सेच्या बंदोबस्ताबद्दल पत्र १००

बापूजी नीलकंठ कमाविसदार २७

बापूजी महादेव ५७

बाबाजी राम ५२

बाबूराव नीलकंठ १५०

बाबुराव बच्याजी कुलकर्णी नीजे वेत
१०बाबूराव सदासिब (बाबूजी नाईक बारा-
मतीकर) पळाले, त्यांच्या माणसांचे,
धरपकट १०५, १२७, १२८

बाभरड्याचा घाट १४३

बाभुलवाडे १६६

बारा बलुर्ती व त्यांच्या निशाण्यांसह साक्षी
१७

बालकिसन मोतीराम ११५

बालाजी गोविंदावर छापा १४१

बालाजी जनार्दन यांचे रामचंद्रपंत
गोरे यांस पत्र १०८बालाजी बाजीराव प्रधान-चे मल्हारजी
होलकर व जबाजी सिंदे यांस पत्र
२५, १२६, १२७;चे-बापूजी नीलकंठ कमाविसदार
यांस पत्र २७, ३५, ३९-गंगाधर यशवंत यांस पुण्यास स्वारी-
प्रकरणी बोलणे करण्याबद्दल व
मल्हारजी होलकर यांस परत येण्या-
बाबचे व-एक विचार करणे तो सारि-
याने एकमत करवा असे पत्र ३५, ३६;
इमानास अंतर न ये असे वागणेबद्दल
पत्र ११४, १३२

बालाजी बाबाजी केतकर यांस काचन
किल्याची सचनिसी ३१
बालाजी महादेव ओक ३५
बालाजी शंकर कमाविसदार प्रो.
अहोर ४३

बालाजी शामराज ३३, ३४, ३५, ४२
बाबजी पाटील गव्हाणे २०, २१
बाबजी बिन सटवाजी २१, २३;—चे गांव-
कीचे हक २४

बिदनूरची राजाराणी मतगिरीच्या किल्या-
बरोबर हस्तगत शाली १११

बीट १४९
बेरछ १७, १९
बैल चोरीचा निकाल ७३
बोधन १२८
बोराडी ३०, ३१, ४६
बोहता किल्ला ९१
ब्रिज ७८

भ

भगवंत भैरव धधे ९
भगवंतराव डमढेरे ४३
भडगांव १४४
भागानगर ६५, ६६
भालकी चिटगोपे १२८
भिकाजी गरुड १७१
भिकाजीपंत १३१, १६१, १६६;
—गंगाधर ५८

भिल व सटवाजी गायकवाड यांचे युद्ध
— १५५

भिवाजीपंत दीक्षित १३६
भोज(ऊ) वारगल ११३
भोसले—नरम आले; सलूबाची बोलणी
बोलतात; १०२, १०३; सलूस शाली

२

१०४;—व मोंगल यांजमधील तडजोड
१०५—१३३;—कडून ३० लाखांची
जहागीर मापारी पेतली १०४

म

मकसुदाबाद ८३
मकाजी गीते १५५
मणचर १४३
मतगिरी किल्ला घेतला १११
मधाजी गरुड १७१
मनरथ १०४

मंगतराव ठाणे प्राा दुहिवले ४४, ४५
—यांस महिपतराव कवडे यांचे नापीक
जाहलेबद्दल रयतेस त्रास न देणे
व रु. ५०० खेरीज बाकी वसूल
करणेबद्दल ताकीदपत्र ५१

मंगलाज तपे २७, २८

मलकापूर ९३

मलापा १२९

मल्हार गोविंद कुलकर्णी १२६

मल्हारपंत—पाटील १२३, १२५, १३४;
—बाकगांवच्या बाकाबद्दल ओलीस १३१

मल्हारपंत पिंगळे ११३

मल्हारराम १२३

मल्हारराव सोमवंशी हिंदूराव १५५

मल्हारजी बिन संडोजी पाटील होलकर
२०;—मानपान २२, २३;—गांवकीचे
हक २४, २५, २६, ४५, ५७, १२९;
—यांस बालाजी बाजीराव यांचे
आम्ही फौजेची तयारी करून निघतो,
तुम्ही फौज जमा करावी, मोंगलाचा
गुता उरकून कामास लागावे बद्दल
पत्र २८

-वरील किनारीच्या आरोपाचे एका प्रसंगापुरतें खंडण ३६, ३७;
-कडील राजकारणी कामाची यादी ३०, ३१; -शिंद्यासह जाटाशिंसाशी युद्ध १६ -मृत्यु (शके १६६८ वैशाख व. ११ मंगलवार, मु. अंलपुर मा. साशी) ९८, ९९, १००;
-बद्दल माधवराव, गंगाधराचें जोशी बाबांस पत्र ९७; -सदासिव व रुग्ण-राव गंगाधराचें मातुश्रीबाईस पत्र ९८;
-माधवराव गंगाधराचें रामरावजीस पत्र ९९

महमद मुरादखान (औरंगाबाद येथील मोंगलाचा सुभेदार) १४५

महंतपूर १२७

महादाजी आबाजी २५, २६, २७, ५१

महादाजी शिंदे १७३; -यांच्या दवलतीचा बंदोबस्त गंगोबांनी केला ९४

-होळकरासह जाट-शिंसाशी युद्ध १६

महिपत बिन म्हसाजी पाटील फडतरे २१; -मानपान २२, २३; -गावकीचे हक्क २४

महिपतराव कवडे (श. १६८४ पासून फौज बाळगणारा पेशव्यांचा सरदार) ४४, ४५, ५८, १२३, १२७, १२८, १३२; -यांस बालाजी बाजीरावांचें ताकीपत्र ४३, ४८, ४९; -औरंगाबादेस गडबड जाहली सवब तेथेंच राहणेबाा पत्र ५०; -तहाप्रमाणें पन्ण्याची जमाबंदी करणें, जाजती उपसर्ग न देणेबद्दल पत्र २९

महेश्वर- येथें चंद्रचूडांचा वाडा-८

मांडकी मौ ५

मांडवगण मौ ८

माधवराव गंगाधर (धाकट्या बाय-कोचे पुत्र) १, २, ३, ४,

-शिंद्याचि कांहीं काल दिवाण- १०;

-मृत्यु (शके १७०८) १०

माधवराव बलाल ऊर्फ रावसाहेब-१,

४, १२९; -यांचे गंगाधर यशवंत यांस

ताकीदपत्र ६३; -'यांचा निश्चय कीं,

मोंगलासी हुंजावें, यश देता ईश्वर'

७०; -व राघोबादादा कनाटकाचे

स्वारीहून पुण्यास आले ९०;

-व राघोबादादा यांची टोके येथें

भेट, पुढील मोहिमेसंबंधी विचार ९२;

-व राघोबादादांची भेट ११५

-यांचें महिपतराव यांस ताकीदपत्र १७४

माधोसिंग २५, १४३, १७३

मालपुरा ५४

मालराव होळकर ७३, १५२; -चें

यशवंत गंगाधरास दादुखान टोके

यांस ताकीद देण्याबद्दल पत्र १५६;

-इंदुरास परत जातात १७२;

-मृत्यु (शके १६८८ फाल्गुन व. १२) १७४

मालोजी पिसाल १०९

मालोजी राजे भोसले-दौलताबादकर १५७

माहाराव जानोजी जसवंत निबालकर को तरेकर ४३

मिरजाफर ८३

मिसाल पाटील १५७

मीर फैजुला १०९

मुगटराव जगधाप १७१

मुगटीसबाई मौ १२२

मुदगल जोसी सोलापूरकर तासे १०

मोकास्याचा दंगा १५१

मोंगल-तहाची वाटाघाट १३३;

-पाटसाची जाळपौळ १२९;

-बुडाल्यास मल्हारजी होलकरास
दझ लक्षांची जहागीर व गंगाधर
यशवंताची जप्त गावें मोकळीं
सोडावीं ५९, ६०; -जें लोहगडची
माची लुटली व जाळली १३४; -स
शल्य ६९; -सोनईस आला १६४

मोरो केशव १५५

मोरो गिरमाजी निंबेकर-उस्तरसान्याव-
रील कारकून १४९

मोरो नारायण १६६

मोरो रामचंद्र १३३

म्हासाजी विन बाहिरजी फडतरे २०, २१

म्हाळसाबाई मल्हार रघुनाथ अत्रे, अत्र-
गोत्री, -जें जोसी कुलकर्ण पो निंबगां.
वचें बाजी व गंगाधर यशवंत यांस
दिले १४, १५

य

यवनाचा व जमींदाराचा दंगा ७८

यशवंतराव गंगाधर (धाकट्या बायकोचे
पुत्र) १, २, ३, ४, ७२; -यांजकडील
इनामी गावें १५२, १५३, १५४;
-जें रोघाचापास ती. गंगोबातात्या
येण्यापूर्वी गृहव्यवस्थेबद्दलचें पत्र
१६०

याको तुकदेव १४९

र

रग्लतापूर १५२

रघुनाथ जोसी ११५

रघुनाथ दीक्षित मनोहर ६३

रघुनाथ नाईक ४१, ४२

रघुनाथपंत भाऊ ९३

रघुनाथपंत सुभेदार १३६

रघुनाथ बाजीराव ऊर्फ दादासाहेब
उत्तर हिंदुस्थानाकडे जनस्थानहून
१४२, १६८; -चा कारभार अनि-
वार आहे १४२; निघाले ९२; -जें
गंगाधर यशवंतास पत्र ८५ माल-
रावच्या मृत्यूबद्दल पत्र १७४;
-ची म्वालेरीस छावणी १७२;
-जें रामचंद्र नारायणराव यांस जुन्नर
येथील गंगोबाच्या वाड्याचें बांधकाम
धाबाविण्याबद्दल ताकीद पत्र १०२;
-ची सप्तशृंग यात्रा ९२;
-हाड्याचे घाटें उत्तर प्रांती जाणार
९४

रघुनाथ रणसोड नि।। पागा ६७

रघुनाथ हरि हवालदार ता। सेड यांस
माधवराव साहेबांचें ताकीद पत्र १६०

रघोजी भोसले सेनासाहेब सुभा मी
उमाली १२०

रणथबोर ५५

रतनजी सुंदरजी ३३

रहिली १२३, १२४, १२५

रंगजोसी जुन्नरकर ३, १०; -जें गंगोबा-
तात्यास विशेषवृत्त पत्र ९१

राघो केशव ५२

राघो रुग्ण कमाविसदार मोजे दाहिगांव
६०

राघोबा दावल भगत १६९

राघोबा रावजी १४१

राघो विठल यास माधवराव बलाळ यांचे
मोजे सांगवीचद्वल पत्र १५९

राघो लक्ष्मण (राजदेहर किल्याचे मुमे-
दार) ३१

राघो लक्ष्मण पुरंधरे, जोसी कुलकर्णी
व देशकुलकर्णी को सासवड-साक्ष
४१

राघो हरी ९०

राजगड ७४

राजणी मो ५, १५२, १५४, १६०

राजदेहर ४७

राजाराम बाबूराव ६७, ७७

राणाजी कराडे ८३

राबिसन साहेब ११

रामकृष्ण राय ५९

रामकृष्ण राव १४४

रामचंद्र कृष्णराव ५४

रामचंद्र गणेश १४९, १६९

रामचंद्र जाधवराव (भोगलाचा सरदार,
चंद्रसेन जाधवरावाचा मुलगा) १२८

रामचंद्र मल्हार (शेणवी) याचा सरं-
जाम ११७

रामचंद्र व्यंकटेश १६१

रामचंद्र नारायण गोरे (गोपिकाबाईचा
कारकून) ८, १०५,

रामचंद्र रामराज १४८

रामभट सुदामे ६; साक्ष ५५

रामसेजेचा किल्ला ३१

रामजीपंत आबा ४७

रामाजी यादव १९;—देहरकिल्याचे फड-
णीस ३१, ३४;

—चें गंगाधर यशवंत यास पत्र ११३;

—ची काहाणी १६७

रामाजी शिवदेव जोशी कुलकर्णी मो
वरुडेकर ६३

रामाजी सिवाजी १२६

रायेभान पवार ४६

रावजीपंत बाबा १६८, १६९

रावेर ७८

रुकनुदौला ११०;— च्या दिवाणाची
भेट १०५

रुमराम कटारी ५४

ल

लंकर आवातुणी १३६

लक्ष भोजन १४४

लक्ष्मण आपाजीचें श्री. माधवरावसाहे-
बास पत्र ९७

लक्ष्मण गिरमाजी १५०, १५१

लक्ष्मण गोविंदटल, जामात— म्हाळसाबाई
मल्हार रघुनाथ अत्रे —यास मो निव-
गांवचे निमे जोसकुलकर्ण दान दिलें
१४-१५

लक्ष्मण दिगंबर ११५, १२१

लक्ष्मण रावजी १५५

लक्ष्मण नारायण विसे ११६

लक्ष्मी नारायण ५७

लासलगांव १४४

लाहूर १२७

लिंगालिपली ६६

लोणी काळभोर १२९

लोणी १६५

लोहगड ७४

लोहोगांव १२८

व

वजापूर ९३
 वडगांव मो ७, १५६
 वडसिरे ७
 वडेल १२२
 वड्डें ८, १२६, १६३,
 वडई १२२
 वऱ्हाड तमाम उजाड हालें ९३
 वाघोली ७४
 वाडसे १४२
 वोरुर १४३
 वाफगांव (येथें चंद्रचूडाचा वाडा) ८,
 २१, ६८, १३१
 वामनाजी माहादेव ५१
 बालागढीस मोर्चे बसले १७०
 बामुदेव नारायण १४०
 बामुदेवपंत फडणीस ७१
 बिठल रुष्ण १७२
 बिठल जोशी ११५
 बिठलपंत बुरटे ९४
 बिठलराव मल्हार, मौजे पिंपलसचे मूळ
 मोकदम १००
 बिठल रायाजी अत्रे, कनेरसर, गोसांसी व
 पूर येथील मूळ जोसकुलकर्णी १८, १९
 बिठल विश्राम ६३
 बिठल शिवराम परांजपे ५३
 बिठल सिवदेव ३०; -पाटोयाची व
 कांचन किल्याच्या जहागिरीची कमा-
 विसी ३१; -यांस माधवराव बलाळाचें
 पत्र १०६, १०७
 बिठल सुंदर, (राजेबहादूर, मोंगलाचा
 दिवाण) याची गर्दी ८५; -याचा

मृत्यु (—राक्षसभुवनचे लढाईत
 १६८५ शके श्रावण शु॥ १) ८५

विठोजी पाटील गव्हाणे २०, २१

—बिन येस जी २३;—गावकीचे हक्क २४

विनायकदास १६६

विनायकपंत १३७

विनायक बाजीराव, चांदवड किल्याचे
 सवनीस ३२, १३२;

—याचें गोहदहून दादाजीस राजकीय
 व साजगी वृत्तपत्र १४७

विनायक विश्वनाथ १३५

विष्णाजी रघुनाथ ८३

विष्णुपंत १२१

विष्णु महादेव ३४, ३८, —गद्रे ३८, —साक्ष
 ४१, १२१, १५१, १६२

विसाजी अनंत १५७

विसाजी रुष्ण १०५

विसाजीपंत १३१, १६६

विश्वासराव लक्ष्मण (नारो शंकरचा
 पुतण्या) १५, १४५

वेळू-ची पाटिलकी घुस्त्रणेश्वरजीची १५७;

—च्या पाटिलकीचा लढा १५७, १५८

वेंकाजी गणेश मोकाशी १४९

वैजापूर ७८

वोडसेवाला राजाचा मृत्यु १७०

व्यंकटराव गंगाधर (धाकटे खिबेचा
 पुत्र) १०

व्यंकाजी करंजे १६९

व्याहामाडेचे को ५६, १५३, १७१

श

शरियेत पन्हां काजी सयदसाले महमद
 हजरत ११

शहर (औरंगाबाद किंवा हैद्राबाद) ऊर्फ

भागानगर ६५, ६६, १३१

शहागड ९३

शहाजी भोसले १०५, १०९, १५७

शहाजी दामाडे १७०

शहाजी गरुड ९०, ९४

शहागड १३९

शिलाचा परामब १४६

शिंदेभंत ६७

शुकताल-शुकरतलाव-१२७

शेत्याजी थोरात ४५

श्रीगोंदे ९०

स

सकंभट १२९, जोसी वेसीकर, ३ प्रो

संगमनेर १०, ३४; -साक्ष ४१

सत्ताराम बापू-ची कारवाई १; ८०, १३०

सत्तोजी जगथाप सासवडकर १६९

सटवाजी कदम १३१

सटवाजी गायकवाड १४५

सटवोजी जाधवराव याचें गंगाधरपेतास

मल्हारराव होळकराच्या मृत्युबद्दल

दुसऱ्याचे पत्र १४७

सटवाजी पाचोडा, दहिगांवचे पोटलांचा

हस्तक १६१

सती ९८, ९९

सदाशिव उर्फ आन्या (गंगोबांचे वडोळ-

पुत्र १, १०, ५३, १४२, १६१, १७१;

-चें मातुश्रीबाईस रोचक पत्र ६१

सदाशिव चिमणाजी ११६, १२६

सदाशिव नाईक आणा, तळेगांवकर

१३५

सदासिव माणकेश्वर १०

सदासिव मोरेश्वर गोले ४८

सप्तकपी (सातारा) ६३

समजाविशी (नालवेंदीचा ऐवज पटवून देणें) ३८

सयद लस्करखान ३०

संकराजीपंत १४०

संताडी १४९, १५०

संसार सचें १५३

साबाजी पाटील १२७, शिंदे ५६, ५७

साबाजी भोसले ९३

साष्ट विपलगांव मो १५३

सांगवी ५, १५३, १५४

सांगोले १५९

सितर कॉहमडी ७५

सिंदोजी घोरपडा १०९

शिंदो तुकदेव ७२

सिद्धेटक (गणपतीचें स्थान जि.)

नगर १, ५३, ९२

सिपरी १४८

सिरे येथील हैदराशी लढाई १०९, ११०;

-च्या किल्लेदाराशी वाटाघाट ११०,

१११

सिवरामरुण ४७

सिवराम गोविंद १५८

सिवरामपंत फाटक १४४

सिवाजी गोपाळ १४१

सिवाजीपंत इंदुरवाले १४५

सिवाजी विठल जोसी कुलकर्णी मो

जांच प्रो वाई साक्ष ४१

सिंहगड ७४

शुकरतलाव १२७

सुगुराकिल्ला ६९

सुजाउद्धोला ९१ (टीप)

सुज्यातद्धोला १२७

सुजालपूर पो २७, २८

सुंदर नारायण ५३; -नाशकास देवा-
लयाचें बांधकाम (शके १६७९) ४२

सुरजमल जाट ५४

सुरत अठाविंसी २५, २६

सुरापूरची खंडणी १०८

सुलतानजी लांभाने (लांबहाते) ७७, ९८

सेटपाजी सराडे ३८

सेवडे १४१

सेवडे ९७

सेवली १६३

सेदवियें ४६, ४७-चा घाट १५५

ह

हणमंतराव निंबाळकर १७४

हरबाजी महादेव नवले १३६

हरिचंदगड ११७, ११८, ११९

हरि दामोदर पथक ५३, ६७, ७१,

-यांस माधवराव बलाळ यांचें जम

गांव मोकळे करण्याबद्दल पत्र ६४

हारवडा १६५

हिवरे चोंढाले मो ५, ५६, १५२, १५३

हिसेब ऐवज हुंड्या ११५

हैदर नाईक १०८

हैथतराव १७४

National Library
Calcutta.